

คู่มือ

เงินทอง ต้องวางแผน

เก็บออมเงิน
ก่อนใช้จ่าย

สอน

วัยรุ่นอย่างเรา
เรื่องเงินเอาอยู่

ชื่อหนังสือ

คู่มือ เงินทองต้องวางแผน ตอน วัยรุ่นอย่างเรา เรื่องเงินเอาอยู่

ISBN

978-616-7227-49-8

ผู้แต่ง

ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

กองบรรณาธิการ

ปิยาภรณ์ ครองจันทร์ นพเก้า ศิริพลไพบูลย์ ทวีดา พลสิทธิ์

และพงษ์พันธ์ พูลเพิ่ม

จัดทำโดย

ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

เลขที่ 62 ถนนรัชดาภิเษก แขวงคลองเตย

เขตคลองเตย กรุงเทพฯ 10110

โทรศัพท์ 0 2229 2222

โทรสาร 0 2229 2722

www.tsi-thailand.org

ออกแบบ/จัดรูปเล่มโดย

ฝ่ายรักลูก คอมมูนีเคชั่น เซอร์วิส

บริษัท รักลูกกรุ๊ป จำกัด

932 ถนนประชาชื่น แขวงวงศ์สว่าง

เขตบางซื่อ กรุงเทพฯ 10800

โทรศัพท์ 0 2913 7555, 0 2831 8400

โทรสาร 0 2831 8485

www.momypedia.com

พิมพ์ครั้งที่ 1

สิงหาคม 2556

จำนวน

62 หน้า (รวมปก)

จำนวนพิมพ์

10,000 เล่ม

พิมพ์ที่

บริษัท เจเอสที พับลิชชิ่ง จำกัด

199/88 แขวงลาดพร้าว เขตลาดพร้าว

กรุงเทพฯ 10230

ลิขสิทธิ์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
สงวนสิทธิ์ ห้ามนลอกเลียนแบบไม่ว่าส่วนใดส่วนหนึ่ง
ของหนังสือ นอกจากจะได้รับอนุญาต

คำนิยม

กรรมการและผู้จัดการ
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีภารกิจสำคัญในการเป็นศูนย์กลางการซื้อขายหลักทรัพย์ที่สร้างผลตอบแทนที่ดีให้แก่ผู้มีเงินออมและเป็นแหล่งเงินทุนที่สนับสนุนการเติบโตของภาคธุรกิจ ซึ่งถือเป็นกลไกสำคัญที่สร้างความแข็งแกร่งและขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ

นอกจากภารกิจดังกล่าวแล้ว อีกหนึ่งภารกิจที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ให้ความสำคัญและดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องควบคู่กันกับภารกิจหลัก คือ การส่งเสริมให้เยาวชนและประชาชนของประเทศมีความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนการเงินส่วนบุคคลและด้านการลงทุน เพราะถือเป็นความรู้พื้นฐานที่สำคัญในการใช้ชีวิตได้อย่างมีคุณภาพและมีชีวิตที่มั่นคง อันจะนำไปสู่การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

จากความสำเร็จของคู่มือ “เงินทองต้องวางแผน” ตอน ก้าวสู่ชีวิตวัยทำงาน และ ตอน ก้าวสู่การเป็นเจ้าของกิจการ ที่ได้จัดทำขึ้นเพื่อให้ นิสิต นักศึกษาทั่วประเทศ ได้มีเกราะป้องกันทางการเงินและก้าวไปสู่เป้าหมายในชีวิตได้อย่างมั่นใจ ในปี 2556 นี้ ตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงได้ต่อยอดขยายผลโดยการจัดทำ คู่มือ “เงินทองต้องวางแผน” ตอน วัยรุ่นอย่างเรา เรื่องเงินเอาอยู่ เพื่อให้เยาวชนในระดับมัธยมศึกษาได้เรียนรู้แนวทางการวางแผนการเงินในชีวิตประจำวันตามแนวคิด 4 รู้ คือ “รู้หา รู้เก็บ รู้ใช้ รู้ขยายดอกผล” ซึ่งน้องๆ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการการเงินของตนเองและครอบครัว และบรรลุเป้าหมายในชีวิตที่ตั้งใจไว้ได้อย่างไม่ยาก

ตลาดหลักทรัพย์ฯ มุ่งหวังว่าโครงการและกิจกรรมส่งเสริมความรู้ด้านการวางแผนการเงินสำหรับเยาวชนที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องกว่าทศวรรษ จะเป็นส่วนหนึ่งที่นำพาสังคมไทยไปสู่การเป็น “สังคมที่อ่านออกเขียนได้ทางการเงิน” มีความเข้มแข็งทางการเงินอย่างมั่นคงและยั่งยืน

(นายจรัมพร โชติกเสถียร)
กรรมการและผู้จัดการ
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

คำนำ

เมื่อเราเริ่มโตขึ้น เชื่อว่าเด็ก ๆ หลายคนต้องเคยถูกผู้ใหญ่ถามคำถามหนึ่งที่ว่า
“โตขึ้น เธออยากเป็นอะไร?”

บางคนก็อาจจะบอกว่า

“เป็นหมอค่ะ จะได้คอยดูแลคุณแม่”

“เป็นดาราดีกว่า รายได้ดี”

“อยากทำธุรกิจ อยากเป็นเจ้าของกิจการ”

หรือบางคนก็อาจบอกว่า

“ไม่รู้สิคะ ยังไม่ได้คิด”

“เป็นอะไรก็ได้ แต่ขอให้มีความสุข ไม่ลำบากตอนแก่”

แต่ถ้าหากเราได้แต่คิดฝันไว้ โดยไม่ได้ลงมือทำอะไร เชื่อแน่ว่าเป้าหมายที่ฝันไว้ ก็คงจะเป็นจริงได้ยาก
น้อย ๆ เชื่อหรือไม่ว่า การวางแผนเดินทางสู่ฝันนั้น เป็นสิ่งที่ทุกคนสามารถทำได้ และสามารถ
เกิดขึ้นได้กับตัวน้องทุกๆ คนที่ตั้งใจจริง เพียงแค่เปิดใจ และค่อยๆ ค้นหาวีถีตามความฝันไปกับ
คู่มือเล็กๆ ในมือน้องเล่มนี้ที่มีชื่อว่า “เงินทองต้องวางแผน ตอน วัยรุ่นอย่างเรา เรื่องเงินเอาอยู่”

เพื่อที่จะให้เราไปถึงภาพฝันที่แต่ละคนวาดฝันเอาไว้ ที่จะมีชีวิตที่ดี ได้ทำงานที่รัก และมีชีวิตที่มั่นคงได้
น้องๆ ต้องรู้จักแนวคิด “4 รู้” ซึ่งเป็นคัมภีร์ที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ในทุกๆ วัน แนวคิด 4 รู้ที่ว่านั้นคือ

“รู้หา รู้เก็บ รู้ใช้ รู้ขยายดอกผล”

คำ 4 คำสั้นๆ นี้ เรียกได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญของการวางแผนการเงินส่วนบุคคลที่จะช่วยให้ทุกคน
บรรลุเป้าหมายชีวิตได้ เพราะแทบจะทุกเป้าหมายในชีวิตล้วนต้องอาศัยการวางแผนทางการเงินที่ดี
เข้ามาสนับสนุนจึงจะทำให้สำเร็จผลได้ โดยแนวคิด 4 รู้ จะพาน้องๆ ให้เริ่มต้นคิดตั้งแต่การตั้งเป้าหมาย
ชีวิตโดยการค้นหาตัวตนและเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตัวเรา จากนั้นก็จะพาไปสู่การวางแผนออมเงิน
เพื่อเป้าหมายต่างๆ ที่ต้องกำหนดไว้อย่างชัดเจน และเพื่อที่จะให้แผนการออมเงินไม่ผิดพลาด น้องๆ
ก็ต้องมีเทคนิควิธีการเล็กๆ น้อยๆ ที่ต้องเรียนรู้เพื่อให้เงินทุกบาททุกสตางค์ที่หามาได้ถูกใช้จ่าย
ไปอย่างคุ้มค่า และสุดท้ายน้องๆ ยังจะได้เรียนรู้เรื่องการลงทุนเพื่อที่จะสามารถต่อยอดเงินออม
ที่สะสมไว้ได้จำนวนหนึ่งแล้ว ให้ไปผลิตดอกออกผลและมีมูลค่าเพิ่มขึ้นในระยะยาวได้ยังไงล่ะ

ตลาดหลักทรัพย์ฯ เชื่อมั่นว่าคู่มือการวางแผนการเงินส่วนบุคคลสำหรับเยาวชนในมือน้องๆ
เล่มนี้ จะช่วยทำให้น้องๆ เห็นว่าเรื่องการวางแผนการเงินไม่ใช่เรื่องไกลตัวเลย ใครเริ่มรู้ก่อน
และเริ่มทำได้ก่อน คนนั้นก็ถือเป็นผู้ที่เข้าใกล้เส้นชัยแห่งความสำเร็จในชีวิตที่วางไว้มากขึ้นเท่านั้น

ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

คำนิยม

คำนำ

สารบัญ

01 รู้หา...ตัวตน ค้นหาความฝัน

- ค้นหา...ตัวตน 10
- ลอง-ทำ-ดู 11
- ค้นหาข้อมูล...ถอดรหัส "อาชีพในฝัน" 14
- วาดแผนที่เดินทาง...สู่อาชีพที่ฝัน 15
- งานพิเศษ...ยังทำยิ่งได้ 20

02 รู้เก็บ...รู้ออม

- ออมก่อน...ใช้ทีหลัง 24
- เตรียมกระปุก 4 ใบไว้ใส่เงินออมกันเถอะ 25
- เริ่มต้นออมเงินเท่าไรดี 26
- ยิ่งออมเร็ว...ยิ่งได้เปรียบ 28
- ออมเงิน...ไว้ไหนดี 30
- ฝากธนาคาร...กินดอกเบี้ย 31
- กิจกรรมท้ายบท 33

03 รู้ใช้...จ่ายเป็น

- คิด ก่อน ควัก 35
- จำเป็นจริงๆ...ถึงซื้อ 37
- จัดลำดับความความ "จำเป็น" 38
- หาเครื่องมือช่วยคุมรายจ่าย 38
- ฉลาดเลือก...ฉลาดซื้อ 41
- ไม่หลงคำโฆษณา ลด แลก แจก แถม 42
- ทำไงดี...เมื่อสินค้ามีปัญหา 44
- กิจกรรมท้ายบท 45

04 รู้ขยายดอกผล...ให้เงินออมงอกเงย

- คิดให้คลึก...ก่อนตัดสินใจลงทุน 47
- สร้างพอร์ตเป็นระบบ พบทางรวย 53
- กิจกรรมท้ายบท 55

05 รู้ไม่พอ...ต้องลงมือทำ

- ยิ่งรู้จักตัวเองเร็ว...ยิ่งได้เปรียบ 57
- ยิ่งออมเร็ว...ยิ่งได้เปรียบ 57
- ความสุขจะเกิด เมื่อเรา "รู้จักพอ" 59

แผนที่ชีวิต

60

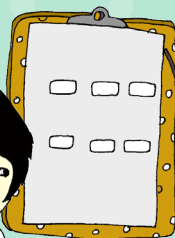
Personal

• ชื่อ - นามสกุล

• โรงเรียน - สายวิชา

• อาชีพที่ใฝ่ฝัน

{ วิจารณ์อย่างเรา เรื่องเงินเอาอยู่ }

รู้หา...ตัวตน ค้นหาความฝัน

โตขึ้น
อยากเป็นอะไร ?

“

เป็นหมอค่ะ จะได้คอยดูแลคุณแม่

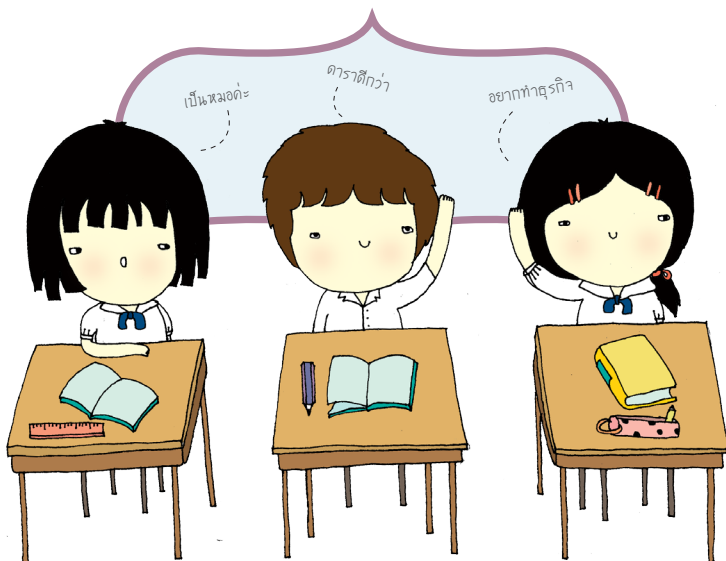
เป็นดาราดีกว่า รายได้ดี

อยากทำธุรกิจ อยากเป็นเจ้าของกิจการ

ไม่รู้สิ...ยังไม่ได้คิด

เป็นอะไรก็ได้ แต่ขอให้มีความสุขสบายไม่ลำบากตอนแก่

”

เชื่อว่าหลายคนคงเคยถูกผู้ใหญ่ตั้งคำถามแบบนี้กันมาบ้างแล้ว
และคงไม่ได้คิดจริงจังอะไรกับคำถามทำนองนี้

๘

คู่มือเรื่องอาชีพสำหรับเด็ก
โรงเรียนประถม

ก็เข้าใจนะ...ว่ากว่าจะถึงวันที่เราได้ทำงานกันจริงๆ มันก็อีกตั้งหลายปี กว่าจะเรียนจบมัธยมก็ปาเข้าไป 6 ปี ถ้าจะเรียนต่อมหาวิทยาลัยก็อีก 4 ปี รวมๆ แล้วก็ 10 ปี ยังมีเวลาให้คิดอีกนานว่าอยากจะทำอะไร

เอ...แต่เคยคิดบ้างไหม ว่าถ้าเราปล่อยเวลาให้ผ่านไปเรื่อยๆ โดยไม่คิดจะกลับมาตั้งคำถามกับตัวเองเลยว่า อนาคตอยากเป็นอะไร มันก็จะยิ่งทำให้ช่วงเวลาที่เราจะเดินไปตามเส้นทางฝันสั้นลงไปไหม เมื่อเทียบกับการที่เราเริ่มตั้งคำถามกับตัวเองเสียแต่วันนี้ว่า “อยากจะเป็นอะไรในอนาคต”

เพราะฉะนั้น
กุญแจดอกแรก
จะต้องค้นให้เจอ
คือ ตัวตนของเรา

แล้วใช้เวลาที่มีค่อยๆ หาความรู้ประสบการณ์ต่างๆ เพื่อดูว่าตัวเราเหมาะที่จะทำอาชีพนั้นๆ หรือไม่ และมีความเป็นไปได้แค่ไหนที่จะเดินไปสู่อาชีพที่ฝันไว้ เช่น ถ้าเราฝันอยากเป็นหมอ เพราะมันดูเทดี แต่พอมาคิดกันแบบจริงๆ จังๆ อีกที อาชีพนี้มันต้องเกี่ยวข้องกับความเจ็บป่วยของคน ต้องรู้จักสรีระร่างกายคนทุกกระเปาะนี้ว่า กว่าจะเป็นหมอได้ต้องเรียนรู้เกี่ยวกับวิชากายวิภาคศาสตร์ ผ่าศพ ต่างๆ นานาแบบนี้ เรารับได้ไหม แต่ถ้าแค่เห็นเลือดก็จะเป็นลมแล้ว แบบนี้เห็นที่ต้องมองหาอาชีพสำรองซะแล้ว เพราะฉะนั้น ยิ่งถ้าเรารู้เร็วเท่าไร ว่าเราเหมาะ หรือไม่เหมาะกับอาชีพอะไร โอกาสที่เราจะประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานย่อมมีมากกว่าเห็นๆ

๑

จับทองต้องวางใจ
ตอนวัยรุ่นอย่าเรา เรืองเงาอยู่

STEP 1

ค้นหา...ตัวตน

ที่ผ่านมา เราอาจจะมองออกนอกตัวตลอดๆ แต่นั่นลองหันกลับมามองตัวเราดูบ้างก็ดีนะว่า

1

เราเป็นคนแบบไหน

เช่น รักสนุก หรือรักสันโดษ
มีมนุษยสัมพันธ์ จริงจัง แน่วแน่
มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ กล้าหาญ
รักความยุติธรรม ฯลฯ

2

เรามีความสามารถอะไร

เช่น เล่นดนตรี เล่นกีฬา
ชอบทำงานศิลปะ คิดเลขเก่ง
ปราดเปรื่องเรื่องภาษา ฯลฯ

3

เราชอบ หรือไม่ชอบอะไร

เช่น ชอบเก็บตัว หรือชอบเข้าสังคม
ชอบอ่านหนังสือ หรือชอบเรียนรู้
สิ่งใหม่ๆ นอกบ้าน ชอบเทคโนโลยี
และการเปลี่ยนแปลง ชอบแก้ปัญหา
หรือไม่ชอบแสดงออก ฯลฯ

4

เรามีข้อดี ข้อด้อยอะไรบ้าง

เช่น รอบคอบ หรือไม่รอบคอบ
ใจเย็น หรือใจร้อน มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อ
เผื่อแผ่ หรือไม่ค่อยสนใจ มีความ
รับผิดชอบ มีวินัย ตรงต่อเวลา
มีความซื่อสัตย์ ฯลฯ

...เมื่อรู้แล้วว่า ตัวเราเป็นเช่นไร
ลองนำ “สิ่งที่ตัวเรามี” มาจับคู่
กับ “อาชีพที่ฝัน” ดูซิว่าไปด้วย
กันได้ไหม

10

เล่มที่ต้องวางแบบ
ตอน วิจัยอย่างเรา เรื่องนี้เขาอยู่

ลอง-ทำ-ดู

ค้นหาตัวตน...เราเป็นคนแบบไหน

ลองมาทำแบบทดสอบค้นหาตัวตนของเรากันดีกว่า ว่าเป็นอย่างไร เพียงกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่มีวงกลมไว้ในแต่ละแถว หากคำอธิบายในแถวใดไม่ตรงกับสิ่งที่เราชอบให้ละแถวนั้นไว้ โดยไม่ต้องทำเครื่องหมาย

สิ่งที่ชอบ	1	2	3	4	5	6
ทำในสิ่งที่ตื่นเต้น	0					
เล่นกีฬาเป็นทีม				0		
วาดรูป, เขียนรูป			0			
เก็บรายละเอียดที่ถูกต้อง						0
คิดอย่างสรุป		0				
เขียนรายงานในสิ่งที่เป็นความจริงเสมอ						0
คิดอย่างก้าวหน้า					0	
เล่นเครื่องดนตรี			0			
ติดตั้งเต็นท์	0					
ทำตามวิธีการที่โปร่งใส						0
วางแผนและควบคุมในกิจกรรมต่างๆ				0		
เลือกสถานที่ทำงาน					0	
แก้ปัญหาคณิตศาสตร์		0				

11

นี่คือต้องวางแผน
ตอนวัยเรียนอย่างเรา เรื่องเป็นอาอยู่

สิ่งที่ชอบ

	1	2	3	4	5	6
ทำงานกับตัวเลขและข้อมูล						0
ช่วยผู้อื่นในการแก้ปัญหา				0		
เขียนเรื่องราวและบทกลอน			0			
ชมดนตรีหรือชมนิทรรศการ			0			
ทำงานนอกสถานที่	0					
ใช้คอมพิวเตอร์		0				
ตัดสินใจในรายละเอียดของงานต่างๆ						0
ตัดสินใจที่มีผลต่อผู้อื่น					0	
ร้องเพลง เล่นละคร และเต้นรำ			0			
พบปะบุคคลสำคัญ					0	
สร้างสรรค์สิ่งต่างๆ	0					
เป็นผู้ดำเนินการแสดงความคิดเห็น				0		
ทำงานกับเอกสาร						0
งานที่เกี่ยวกับการทดลองในห้องแลป		0				
ใช้กล้องจุลทรรศน์		0				
อ่านนวนิยาย บทกลอน			0			
พูดคุยหรือกล่าวสุนทรพจน์					0	
จัดกิจกรรมในงานต่างๆ					0	
มีความกระตือรือร้นเสมอ	0					
เป็นคนกลางไกล่เกลี่ยความขัดแย้ง				0		
สอนหรือฝึกฝนผู้อื่น				0		
ทำงานอิสระ		0				

12

เป็นของต้องวางแผน
ตอน วิจัยอย่างเรา เรียงเป็นท่ายู

เมื่อเราเครื่องหมายครบแล้ว ให้นับจำนวนเครื่องหมายที่มีในแต่ละหลักตามแนวตั้ง แล้วดูว่าช่องไหนที่เราได้คะแนนมากที่สุด จากนั้นอ่านคำอธิบายตามตารางด้านล่างนี้เลย

คะแนนมากสุดในช่องที่

แสดงว่า

1

เรามักสนใจกิจกรรมที่ต้องอาศัยความร่วมมือหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการใช้ร่างกาย ชอบที่จะจัดการกับสิ่งที่จับต้องได้จริงมากกว่าสิ่งที่มองไม่เห็น มีความสนใจในเรื่องวิทยาศาสตร์หรือกลไกต่างๆ

2

เราชอบที่จะจัดการและสร้างความเข้าใจในสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง แต่ไม่ค่อยสนใจที่จะโน้มน้าวให้คนอื่นเข้าใจตัวเองนักและชอบที่จะทำงานคนเดียว และมีแนวโน้มชอบงานเกี่ยวกับตัวเลขและข้อมูล มากกว่าทำงานกับคนอื่น

3

เราให้ความสำคัญกับการแสดงความรู้สึกของตัวเอง ไม่ชอบข้อจำกัดและกฎเกณฑ์ เป็นคนอ่อนไหวและสร้างสรรค์ และมีศิลปะ มีความสนใจในเรื่องของดนตรี ศิลปะและงานประดิษฐ์

4

เราชอบช่วยเหลือผู้อื่นให้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ชอบใช้เวลาพูดคุยกับคนอื่นมากกว่าจะมานั่งดูหรือเล่นกีฬา เป็นผู้ฟังที่ดีและมีความสนใจเกี่ยวกับคนเพื่อนๆ จึงมักจะมาขอคำปรึกษาเพื่อแก้ปัญหาต่างๆ จากเราเสมอ

5

เราเป็นคนมีทักษะทางภาษาดี และรู้จักใช้คำพูดในการโน้มน้าวผู้อื่น อาชีพที่เหมาะสมจะเกี่ยวกับงานขาย งานโฆษณาและนักการเมือง

6

เราเป็นคนที่ยอมรับกฎเกณฑ์และข้อบังคับต่างๆ ได้ดี โดยเฉพาะเมื่ออยู่ภายใต้สถานการณ์ที่มีข้อบังคับ ซึ่งน้องก็สามารถทำตามคำสั่งได้อย่างดี มักทนไม่ได้กับความไม่เป็นระเบียบ น้องสามารถทำงานที่ต้องอาศัยความถูกต้องแม่นยำได้ดี

13

เป็นทองต้องวางใจ
ตอนวัยรุ่นอย่าพลาด เรื่องเป็นเอาอยู่

STEP 2

ค้นข้อมูล...ถอดรหัส “อาชีพในฝัน”

เมื่อผ่าน Step 1 มาแล้ว ก็จะทำให้เราพอมองเห็นภาพของตัวเองชัดขึ้น ว่าชอบอะไรหรือถนัดอะไร และเป็นคุณสมบัติที่จำเป็นต่อ “อาชีพในฝัน” ของเราหรือไม่ เมื่อจับคู่ “สิ่งที่ตัวเรามี” และ “อาชีพที่ฝัน” ได้แล้ว ก่อนไปสู่ Step ต่อไป เรามาเขียนเป้าหมายอาชีพของเราไว้ชัดๆ กันดีกว่า

จากนั้นเราก็เข้าสู่ Step ถัดไป คือการหาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพที่เราสนใจ แหล่งข้อมูลเกี่ยวกับ “อาชีพ” ที่ง่ายและใกล้ตัวเรามากที่สุด ก็คือ

คุณพ่อคุณแม่ ซึ่งเป็นคนที่รู้จักเรามาตั้งแต่เกิด และเห็นโลกมามากกว่าเรา ท่านน่าจะให้คำแนะนำที่ดีและชี้ช่องทางให้เราไปค้นต่อได้ว่า อาชีพที่เราสนใจ ต้องมีคุณสมบัติอะไรเป็นพิเศษหรือไม่ หรือมีญาติพี่น้อง หรือเพื่อนๆ ที่ประกอบอาชีพนี้อยู่ จะได้พาเราไปสัมผัสสัมผัสกันถามไถ่ข้อมูลจากคนที่ทำอาชีพนี้ได้โดยตรง

...บางทีสิ่งที่คิดว่า “ใช่” เมื่อได้ไปคุยกับคนที่อยู่ในอาชีพนั้นๆ แล้ว อาจ “ไม่ใช่” สำหรับเราก็ได้เพราะในแต่ละอาชีพล้วนมีรายละเอียดปลีกย่อยมากมายแบบที่เราคาดเดาได้ยาก

คุณครูแนะแนว ซึ่งก็บอกแล้วว่า เป็นครูแนะแนว ท่านย่อมให้คำแนะนำดีๆ กับเราได้ไม่ยาก โดยเฉพาะเส้นทางการเรียนรู้เพื่อไปสู่อาชีพต่างๆ เช่น การเลือกแผนการเรียนต่อ หรือคณะที่จะพาเราไปสู่อาชีพที่ฝัน เป็นต้น นอกจากนี้ ก็ยังมีแหล่งข้อมูลต่างๆ อาทิ ห้องสมุด สื่อต่างๆ เช่น เว็บไซต์ นิตยสาร รายการวิทยุ-โทรทัศน์ ที่มีบทสัมภาษณ์คนในอาชีพต่างๆ เป็นต้น

ที่สำคัญคือ เมื่อได้ข้อมูลมาแล้ว ต้องไม่ลืมถามตัวเองอีกครั้งด้วยว่า

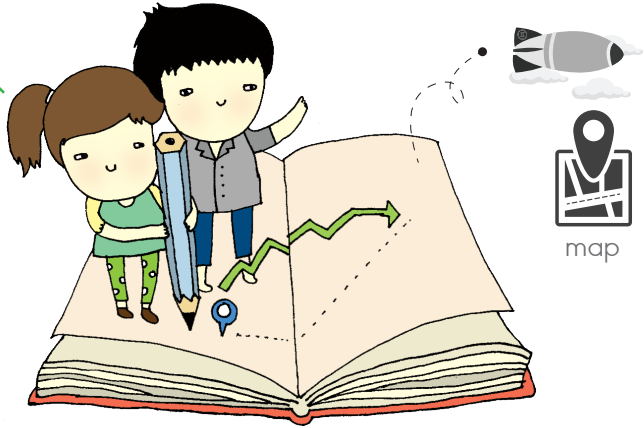
- อาชีพนั้น ยังใช่อาชีพที่เราอยากจะเป็นอยู่ไหม
- เรามีคุณสมบัติ ที่อาชีพนั้นต้องการมากน้อยแค่ไหน
- มีอาชีพสำรองอื่นๆ ที่น่าสนใจกว่าอีกไหม

STEP 3

วาดแผนที่เดินทาง...สู่อาชีพที่ฝัน

เมื่อชัดเจนใน
อาชีพที่อยากจะ
ทำแล้ว จากนั้นก็
มาลงมือวาดแผนที่
ทางเดินสู่อาชีพ
ในฝันกันเลย!

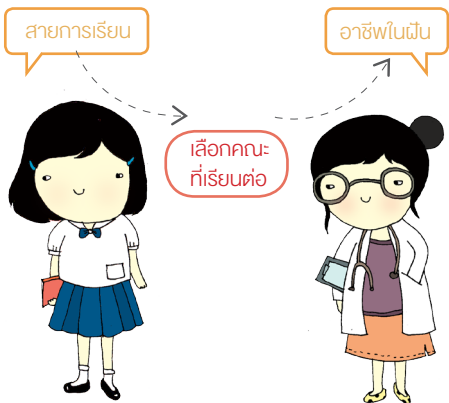

เริ่มต้นจากสายการเรียนที่ใช้

การเลือกสายการเรียนเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญที่จะนำพาเราไปสู่อาชีพที่ฝันได้เร็วหรือช้าด้วยเช่นกัน เช่น ถ้าเราอยากจะเป็นวิศวกร แต่เราดันไปเลือกเรียนสายศิลป์ โอกาสที่จะเป็นวิศวกรอย่างที่เราฝันก็ดูจะเลือนราง เพราะคนที่จะเป็นวิศวกรได้ต้องเรียนสายวิทย์-คณิตมาจึงจะสามารถเรียนต่อในคณะวิศวกรรมศาสตร์ได้เป็นต้น

นั่นเพราะแต่ละอาชีพต้องใช้พื้นฐานความรู้ที่แตกต่างกัน อย่างอาชีพวิศวกรจำเป็นต้องมีพื้นฐานความรู้ในวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ฟิสิกส์ ซึ่งถ้าเราเรียนสายภาษาหรือศิลปคำนวณมาก็จะมีความรู้พื้นฐาน

ไม่เพียงพอที่จะไปต่อยอดความรู้ในระดับต่อไป โดยปกติแล้ว โรงเรียนจะมีการแนะนำการศึกษาต่อให้เราตั้งแต่ประมาณ ม.2-ม.3 เพื่อให้เราเลือกเรียนต่อได้ถูก หลังเรียนจบมัธยมศึกษาตอนต้นแล้ว เราจะไปต่อสายการเรียนไหนดี

15

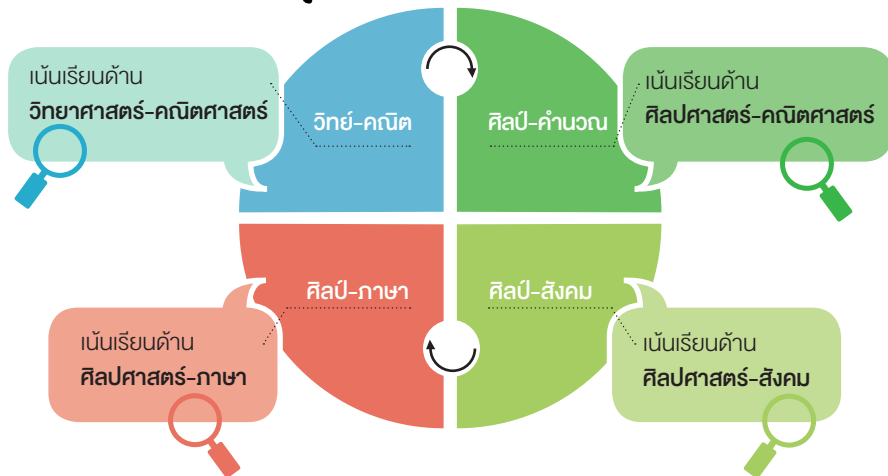
เป็นกองต้องวางแผน
ตอนวัยรุ่นอย่างเรา เรื่องเงินเอาอยู่

เรียนต่อสายสามัญหรือสายอาชีพดีนะ

เพื่อช่วยให้เราวางแผนที่เดินทางสู่อาชีพที่ฝันได้ง่ายขึ้น เราต้องรู้ก่อนว่า สายการเรียนไหน เน้นเรียนวิชาอะไรเป็นพิเศษบ้าง เช่น

สายสามัญ คือ
การเรียนต่อชั้น ม.4 - ม.6
 โดยแบ่งการเรียนเป็น
 กลุ่มสาระวิชาต่างๆ ตาม
 ความถนัดและความสนใจ
 ของผู้เรียน ได้แก่

เมื่อเรียนจบสายสามัญแล้ว ต้องไปเรียนต่อระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยอีก ประมาณ 4-6 ปี ขึ้นอยู่กับคณะที่เรียน

ไปดูกันว่า สายการเรียนไหน ต้องไปต่อคณะอะไร เพื่อประกอบอาชีพอะไรได้บ้าง

16

เล่มที่ต้องวางแบบ
ตอน วาดอย่างเรา เรื่องนี้เขาอยู่

		คณะ 	อาชีพ
กลุ่มวิชา	วิทย์-คณิต	แพทยศาสตร์, ทันตแพทยศาสตร์, สัตวแพทยศาสตร์, เกษษศาสตร์, พยาบาลศาสตร์, สาธารณสุข-ศาสตร์, กายภาพบำบัด, รังสีวิทยา, รังสีเทคนิค, วิทยาศาสตร์การแพทย์, วิศวกรรมศาสตร์, วิทยาศาสตร์, คณิตศาสตร์, สถิติศาสตร์, เกษตรศาสตร์, วนศาสตร์, การประมง, สถาปัตยกรรมศาสตร์, เคมีปฏิบัติ, พานิชยศาสตร์และการบัญชี, บริหารธุรกิจ, นิติศาสตร์, รัฐศาสตร์, ศึกษาศาสตร์, ครุศาสตร์, พลศึกษา, การเดินเรือพาณิชย์, ศุลการักษ์, อุตุนิยมวิทยา ฯลฯ	วิชาชีพแพทย์, พยาบาล, เภสัชกร, เจ้าหน้าที่สาธารณสุข, นักกายภาพบำบัด, นักรังสีวิทยา, เจ้าหน้าที่เทคนิคการแพทย์, นักวิทยาศาสตร์การแพทย์, วิศวกร, นักวิทยาศาสตร์, นักเคมี, นักคณิตศาสตร์, นักสถิติ, วิชาชีพเกษตร-ประมง-ป่าไม้, สถาปนิก, นักธุรกิจ, นักเศรษฐศาสตร์และการเงิน, นักวิเคราะห์การลงทุน, ผู้แนะนำการลงทุน, นักวางแผนการเงิน, เจ้าหน้าที่วิเคราะห์สินเชื่อ, นักกฎหมาย, นักปกครอง, นักเดินเรือพาณิชย์, เจ้าหน้าที่ศุลกากร, นักอุตุนิยมวิทยา, ฯลฯ
	ศิลป์-คำนวณ	พานิชยศาสตร์และการบัญชี, บริหารธุรกิจ, เศรษฐศาสตร์, สถิติศาสตร์, คณิตศาสตร์, รัฐศาสตร์, นิติศาสตร์, มนุษยศาสตร์, ครุศาสตร์, ศึกษาศาสตร์ ฯลฯ	นักบัญชี, นักบริหาร, เลขานุการ, นักสถิติ, นักคณิตศาสตร์, นักเศรษฐศาสตร์และการเงิน, นักวิเคราะห์การลงทุน, ผู้แนะนำการลงทุน, นักวางแผนการเงิน, เจ้าหน้าที่วิเคราะห์สินเชื่อ, นักการตลาด, นักกฎหมาย, นักปกครอง, นักเดินเรือพาณิชย์, เจ้าหน้าที่ศุลกากร, นักอุตุนิยมวิทยา ฯลฯ
	ศิลป์-ภาษา	อักษรศาสตร์, ศิลปศาสตร์, มนุษยศาสตร์, ครุศาสตร์, ศึกษาศาสตร์, นิเทศศาสตร์, วารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน, จิตกรรม, ภาพพิมพ์, ประติมากรรม, มณฑานศิลป์, โบราณคดี ฯลฯ	นักอักษรศาสตร์, ล่าม-แปล, มัคคุเทศก์, นักสังคมสงเคราะห์, นักจิตวิทยา, บรรณารักษ์, นักประชาสัมพันธ์, นักหนังสือพิมพ์, นักโฆษณา, นักประพันธ์, นักแสดง, จิตรกร, มณฑานการ, นักโบราณคดี ฯลฯ
	ศิลป์-สังคม	ศิลปศาสตร์, มนุษยศาสตร์, ศึกษาศาสตร์, ครุศาสตร์, สังคมศาสตร์, บรรณารักษ์ศาสตร์, จิตวิทยา, พลศึกษา, ฯลฯ	ล่าม-แปล, มัคคุเทศก์, นักสังคมสงเคราะห์, นักจิตวิทยา, บรรณารักษ์, เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการศึกษา ฯลฯ

สายอาชีพ เป็นการเรียนในสถาบันอาชีวศึกษา
ต่างๆ ประมาณ 3 ปี เน้นเรียนรู้ในพื้นฐานวิชาชีพ
ต่างๆ เพื่อพัฒนากาลังคนระดับฝีมือและผู้ชำนาญ
งานเฉพาะสาขาวิชานั้นๆ เมื่อเรียนจบจะได้รับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ถ้าเรียนต่ออีก 2 ปี
ได้ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เทียบเท่า
อนุปริญญา ซึ่งสามารถเรียนต่อระดับปริญญาตรี
โดยใช้เวลา 2 ปี

เปิดสอนสาขาวิชาชีพต่างๆ เช่น ...

อุตสาหกรรม

พาณิชยกรรม

ศิลปกรรม

การโรงแรมและการท่องเที่ยว

สายอาชีพ

เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

เกษตรกรรม

คหกรรม

นอกจากนี้ ยังมีการศึกษาต่อในวิชาชีพ
เฉพาะทางอื่นๆ อีกมากมาย เช่น

- สายพยาบาลและสาธารณสุข ที่เปิดสอน
ตามวิทยาลัยพยาบาลต่างๆ
- สายทหาร โรงเรียนเตรียมทหารต่างๆ
- สายนาฏศิลป์ ดนตรี - ขับร้อง เช่น
วิทยาลัยช่างศิลป์ วิทยาลัยในวัง
- โรงเรียนช่างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
โรงเรียนวิศวกรรมรถไฟ เป็นต้น

เราสามารถหาข้อมูลเกี่ยวกับสาขาวิชาของสถาบันการศึกษาต่างๆ ได้จากเว็บไซต์ของสถาบันการศึกษา ซึ่งจะมีลิงค์เว็บไซต์ของแต่ละคณะหรือสาขาวิชาต่างๆ ให้เราเข้าไปดูรายละเอียดได้ไม่ยาก โดยค้นหาข้อมูลในอินเทอร์เน็ต พิมพ์คำว่า “คณะ” หรือ “สาขาวิชา” ของสถาบันนั้นๆ ก็จะได้ข้อมูลที่ต้องการแล้ว และถ้าอยากรู้ว่าบรรยากาศในการเรียนเป็นอย่างไรก็ลองเข้าไปอ่านใน facebook ของคณะหรือสาขาวิชานั้นๆ ได้ เพราะจะมีรุ่นพี่มาคอยโพสต์ข้อความตอบข้อสงสัยให้ด้วย

ปัจจุบันยังมีสถาบันการศึกษาหลายแห่งจัดงาน “เปิดบ้าน” หรือ “open house” เพื่อให้เราได้เข้าไปคลุกวงใน สัมผัสบรรยากาศการเรียนรู้อยู่ในคณะต่างๆ ได้ด้วย โดยจะมีรุ่นพี่ในคณะคอยให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด ซึ่งไม่เฉพาะแต่ในระดับมหาวิทยาลัยเท่านั้นนะ เพราะมีโรงเรียนในระดับมัธยมหลายแห่งเหมือนกันที่จัดงานทำนองนี้ เพื่อให้น้องๆ ม.ต้น และผู้ปกครองได้รู้ว่า สายการเรียนนั้นๆ เขาเรียนหรือทำกิจกรรมอะไรกันบ้าง

นอกจากจะเลือกสายการเรียนแล้ว **สถาบันการศึกษา** เป็นอีกเรื่องที่ต้องเลือกให้เหมาะสมเหมือนกัน เพื่อดูว่ามีคณะที่เราสนใจ และต้องการเรียนหรือไม่ เดินทางสะดวกไหม ค่าใช้จ่ายเป็นเช่นไร ชื่อเสียงของสถาบันมีความน่าเชื่อถือแค่ไหน และโอกาสที่เรียนจบมาแล้วจะได้ทำงานเลยมีมากน้อยแค่ไหนด้วย

ข้อมูลต่างๆ เหล่านี้จะช่วยให้เราตัดสินใจได้ง่ายขึ้นว่าจะเลือกเรียนอะไร ที่ไหนอย่างไร แต่ถึงที่สุดแล้ว ไม่ว่าจะเป็น **สายสามัญ** หรือ **สายอาชีพ** นับเป็นหัวเลี้ยวหัวต่อที่สำคัญที่เราต้องตัดสินใจเลือกให้เหมาะกับตัวตนของเรา นั่นคือ ความชอบและความถนัดที่เรามี รวมถึงฐานะทางการเงินของครอบครัวเราด้วย นั่นเพราะการเรียนในสายสามัญและสายอาชีพ มีค่าใช้จ่ายที่แตกต่างกัน และโอกาสในการทำงาน รวมทั้งค่าตอบแทนในสาขาวิชาชีพต่างๆ ก็แตกต่างกัน

แต่... ไม่ว่าจะได้เรียนหรือเลือก
ทำอาชีพอะไร อย่าลืมว่า สิ่งสำคัญ
ที่สุดคือ การเป็นคนที่มีคุณภาพ
มีทักษะ มีน้ำใจ มีมนุษยสัมพันธ์
เพียงพอที่จะทำงานร่วมกับคนอื่น
ในสังคมได้อย่างไม่เป็นปัญหา

งานพิเศษ...ยังทำได้

ในระหว่างที่เรายังเป็นเด็กและเรียนหนังสืออยู่นั้น ถ้าเราจัดสรรเวลาได้อย่างดี ก็จะทำให้เราสามารถเอาเวลาที่มืออยู่นี้ไปทำประโยชน์อย่างอื่นได้อีกมากมาย และสิ่งหนึ่งที่สำคัญคือเราสามารถที่จะทำงานพิเศษระหว่างเรียน ซึ่งนอกจากจะทำให้เรามีรายได้จากน้ำพักน้ำแรงของเราเอง มีเงินเก็บออมเอาไว้ใช้จ่ายในยามจำเป็นได้แล้ว ยังเป็นการช่วยแบ่งเบาภาระพ่อแม่ได้อีกด้วย

การทำงานพิเศษ จึงเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่จะช่วยให้เราก้าวไปถึงฝันได้เร็วขึ้น เพราะใช้เพียงแต่ค่าตอบแทนที่เราจะได้รับจากการทำงานเท่านั้น แต่มันยังหมายถึง

- **ประสบการณ์** ที่เราจะได้จากการทำงานจริงๆ
- **รู้จักตัวเองมากขึ้น** ว่ามีความอดทนหรือมีความรับผิดชอบมากน้อยแค่ไหน
- **รู้จักคุณค่าของเงิน** ที่หามาด้วยน้ำพักน้ำแรงของตัวเอง
- **มีอิสระทางการเงิน** นั่นคือ สามารถตัดสินใจได้ด้วยตัวเองว่าจะเอาเงินที่ได้ไปใช้กับเรื่องอะไร ซึ่งเป็นสิทธิโดยชอบธรรมของเรา
- **เพิ่มโอกาสการ "ออม"** ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการมีชีวิตที่ดี มีฐานะมั่นคงในอนาคตได้ด้วย

มีงานพิเศษอะไร... ให้เราทำได้บ้าง

ปัจจุบัน มีบริษัทและห้างร้านหลายแห่งเปิดโอกาสให้เด็กวัยมัธยมอย่างเราสามารถเข้าไปทำงานในช่วงวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ หรือช่วงปิดเทอมได้มากขึ้น

งานรับจ้างทั่วไป...เช่น

งานเสิร์ฟอาหาร งานห่อของขวัญ งานขายของ งานรับจ้างใส่ชุด mascot, cosplay ให้กับสินค้าต่างๆ งานแจกสินค้าตัวอย่าง โบรชัวร์ ใบปลิวต่างๆ งานรับจ้างคัดข้อมูล และงานตอบแบบสอบถามออนไลน์ ซึ่งปัจจุบันมีบริษัทวิจัยสินค้ามากมายที่ต้องการสำรวจความคิดเห็นผู้บริโภค อันนั้นก็เป็นงานพิเศษที่สามารถทำอยู่กับบ้านได้ เพียงมีอุปกรณ์ เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต เท่านั้น

งานจากความสามารถพิเศษของเรา...เช่น

งานรับจ้างสอนพิเศษให้น้องๆ วัยประถม, รับจ้างพิมพ์งาน ทำงานศิลปะขาย เช่น ถ่ายภาพสวยๆ มาทำโปสการ์ดขาย เป็นต้น นอกจากการทำงานพิเศษที่ว่าแล้ว เรายังสามารถสร้างรายได้จาก การรับจ้างทำงานบ้านเล็กๆ น้อยๆ ให้กับคุณพ่อคุณแม่ หรือขายสินค้ามือสอง ซึ่งเป็นของเหลือใช้ของเรา เช่น ของเล่น รองเท้า เสื้อผ้า กระเป๋า ตุ๊กตา หนังสือการ์ตูน ฯลฯ ที่ยังอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้

รู้ไหม...ออร์เรน บัฟเฟตต์ มหาเศรษฐีระดับโลกสามารถซื้อที่ดินเป็นของตัวเองได้ตั้งแต่อายุ 14 ปี ด้วยเงินเก็บจากการทำงานพิเศษ

21

เงินทองต้องวางแผน
ตอนวัยหนุ่มอย่างเรา เรื่องเงินเอาอยู่

ทุกวันนี้
เพื่อนๆ ใช้จ่ายเงินกันอย่างไรบ้าง?

ไม่ว่าใครจะมีวิธีใช้จ่ายแบบไหนก็ตาม เชื่อว่า หลังจากอ่านบทนี้จบ คนที่ใช้จ่ายแบบ ข. และ ค. คงต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกันใหม่แน่ๆ

นั่นเพราะว่า การออมมีความสำคัญกับเรามากกว่าเป็นแค่เงินเหลือจากการใช้จ่าย แต่เป็นเหมือนจุดเริ่มต้นของการมีชีวิตที่ดี มีฐานะที่มั่นคงในอนาคตของเราเลยทีเดียว

บางคนอาจคิดว่า “ไม่เห็นจะจำเป็น” ต้องออมเงินเลย ในเมื่อคุณพ่อคุณแม่ก็คอยดูแลเรื่องค่าใช้จ่ายต่างๆ ให้เราอยู่แล้ว ทั้งค่าขนม ค่าเสื้อผ้า ค่าเล่าเรียน ค่าหูกยา ไปหาหมอ ต่างๆ นานา แต่เคยคิดไหมว่า ถ้าหากเกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝันขึ้นกับครอบครัวของเรา เช่น คุณพ่อซึ่งเป็นเสาหลักของบ้านเจ็บป่วย ทำงานไม่ได้ ธุรกิจที่คุณพ่อคุณแม่ดูแลอยู่มีปัญหาทางการเงิน รวมทั้งภัยธรรมชาติต่างๆ อย่างตอนเหตุการณ์น้ำท่วมเมื่อปี 2554 นั้นไง ใครจะไปคิดว่าเรื่องแบบนี้จะเกิดขึ้นได้ หากเราเป็นคนหนึ่งที่ได้รับผลกระทบ แล้วเกิดไม่มีเงินออมสำรองไว้ เราจะเอาเงินที่ไหนไปซ่อมแซมบ้านที่ได้รับความเสียหาย เอาเงินที่ไหนไปซื้อข้าวของเครื่องใช้เข้าบ้าน ดีไม่ดีอาจต้องไปกู้ยืมเขาอีก

เพราะอนาคตเป็นสิ่งไม่แน่นอนและเรื่องไม่คาดฝันก็เกิดขึ้นได้เสมอๆ เพราะอย่างนี้ เราถึงต้องเตรียมตัวเองให้พร้อม เมื่อจะต้องเจอกับเหตุการณ์ทำนองนี้ อย่างน้อยๆ การมีเงินออมสำรองไว้ก็ยังพอช่วยผ่อนหนักเป็นเบาได้บ้าง

แต่ประโยชน์ของเงินออมไม่ได้มีแค่เฉพาะยามฉุกเฉินเท่านั้นหรอกนะ ในช่วงเวลาปกติเงินออมยังช่วยเพิ่มโอกาสให้เรามี “อิสระทางการเงิน” ได้มากขึ้นอีกด้วย

อิสระทางการเงิน ที่ว่านี้ก็หมายถึง การที่เราสามารถตัดสินใจใช้จ่ายเงินที่หามาได้ด้วยตัวเอง โดยไม่ต้องแบมือขอจากคุณพ่อคุณแม่ เป็นความรู้สึกอิสระที่มาพร้อมกับความภาคภูมิใจยิ่งงี้ละ ยิ่งถ้าเราเริ่มออมอย่างมีวินัยไปเรื่อยๆ นับแต่ วิทยาลัย สู้วัยทำงาน วัยสร้างครอบครัว อย่างว่าแต่ รถยนต์ หรือบ้านในฝันเลย แต่เราจะมีเงินไว้ใช้จ่ายตอนอายุมากๆ ได้สบายๆ ขอเพียงแค่เริ่มต้นออมเงินตั้งแต่วันนี้

ออมก่อน...ใช้ทีหลัง

หลายคนมักคิดว่า ได้เงินค่าขนมมาแล้ว เอาไปใช้ก่อน เหลือเท่าไรก็ค่อยเอามาหยอดกระปุก แต่รู้ไหมว่า การทำแบบนั้นจะทำให้เรามีเงินเหลือเก็บแค่บางวันเท่านั้น นั่นเพราะโอกาสที่เราจะใช้จ่ายเพลินจนเกินห้ามใจไปกับสิ่งต่างๆ รอบตัวมีมากมาย เพราะคิดอย่างนี้ กระปุกของเราถึงได้เบาโหวงตลอด ไม่เคยเต็ม เหมือนกับคนอื่นเขาสักที

เพราะอย่างนี้ เราถึงต้อง **ออมก่อน...ใช้ทีหลัง**

โดยเราต้องกันเงินส่วนหนึ่งไว้เพื่อหยอดกระปุกเป็นเงินออมก่อน แล้วค่อยนำเงินส่วนที่เหลือไปใช้จ่าย ไม่ใช่ “เหลือจ่าย...แล้วค่อยเอาไปเก็บ” อย่างที่หลายๆ กันอยู่

...จำไว้ให้ขึ้นใจเลย

รายได้ - เงินออม = รายจ่าย

เพื่อให้การออมเงินของเราสม่ำเสมอ และเป็นจริงมากที่สุด

เตรียมกระเป๋า 4 ใบไว้ใส่เงินออมกับเกอะ

อย่างที่บอกไปแล้วว่า เงินออมมีประโยชน์หลายอย่าง ยิ่งเรามีเงินออมมากๆ ยิ่งต้องจัดการให้ดี เพื่อให้เงินออมของเราเกิดประโยชน์สูงสุด และเท่าที่รู้มาพวกผู้ใหญ่เขาจะมีวิธีจัดสรรเงินออมเป็น 4 กระปุกด้วยกัน คือ

กระปุกใบที่ 1 ไว้ใช้จ่ายในยาม

ฉุกเฉิน เช่น เจ็บป่วย ประสบอุบัติเหตุ หรือมีเหตุจำเป็นต้องใช้เงินเร่งด่วน ซึ่งกระปุกใบนี้ควรมีเงินประมาณ 3-6 เท่าของค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน เช่น สมมติเรามีค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนเท่ากับ 3,000 บาท เราควรมีเงินใส่ไว้กระปุกใบนี้ ประมาณ 9,000 - 18,000 บาท

...เมื่อเราหยอดกระปุกใบที่หนึ่งเต็มแล้ว จึงค่อยเริ่มหยอดเงินใส่กระปุกใบอื่นๆ ต่อไป

กระปุกใบที่ 2 ไว้ใช้จ่ายสำหรับ

เป้าหมายระยะสั้นและระยะกลาง เช่น เก็บเงินซื้อคอมพิวเตอร์ เก็บเงินไว้เรียนพิเศษ เก็บเงินไว้ไปเที่ยวกับเพื่อน เก็บเงินไว้เป็นค่าเทอมเมื่อเรียนต่อระดับมหาวิทยาลัย ฯลฯ

กระปุกใบที่ 3 ไว้ใช้จ่ายสำหรับ

เป้าหมายระยะยาว เช่น เรียนต่อปริญญาโท ซื้อบ้าน ซื้อรถ หรือเงินใช้จ่ายยามว่างงาน เป็นต้น

อ๊ะ...อย่าเพิ่งคิดว่าเด็กอย่างเราจะฝันถึงรถสักคัน หรือบ้านสักหลัง ไม่ได้เสีย เพราะหลายคนที่สามารถซื้อบ้าน ซื้อรถได้ ก็มาจาก “เงินออม” นี่ละ

กระปุกใบที่ 4 ไว้ใช้สำหรับ

การลงทุนให้เงินออมงอกเงย

...มีหลากหลายวิธีที่จะช่วยให้เงินออมก้อนนี้ของเราออกดอกออกผลงอกเงยได้ ไม่ว่าจะเป็นการฝากเงินกินดอกเบี้ย หรือการลงทุนเพื่อสร้างผลกำไรตอบแทน เป็นต้น

25

เงินทองต้องวางแผน
ตอนวัยหนุ่มอย่างเรา เริ่มเก็บออมอยู่

เริ่มต้นออมเงินเท่าไรดี

ตัวเลขที่เหมาะสมสำหรับการเริ่มต้นออมเงินสำหรับมือใหม่หัด “ออม” อย่างเรา อยู่ที่ประมาณร้อยละ 10 ของรายรับ หรือค่าขนม ค่าจ้างจากการทำงานพิเศษ เช่น

ถ้าได้ค่าขนมเป็นรายวัน วันละ 100 บาท เงินออมจะเท่ากับ 10 บาท เดือนหนึ่งก็ประมาณ 300 บาท และถ้าเรามีรายได้พิเศษจากการทำงานเพิ่มอีก เฉลี่ยเดือนละ 500 บาท เงินที่เราควรเก็บออมก็จะเท่ากับ 350 บาทต่อเดือน

ลองจินตนาการดูสิ ว่าถ้ามีเงินออมเดือนละ 350 บาท ปีหนึ่งเราจะมีเงินออม 4,200 บาท ถ้าเราเริ่มออมเงินตั้งแต่ ม.1 จบ ม.3 เราจะมีเงินออมถึง 12,600 บาท เป็นอย่างน้อย และยังถ้าเราเริ่มออมเงินอย่างมีวินัยต่อไปเรื่อยๆ จนจบ ม.6 เราก็จะมีเงินออม 25,200 บาท เป็นอย่างน้อยเลยทีเดียว

... นี่ขนาดยังไม่รวมโอกาสที่เราจะได้ค่าขนมเพิ่มขึ้น (สัดส่วนเงินออมที่เพิ่มขึ้น) ดอกเบี้ยจากเงินออมที่ควรได้หากเรานำเงินไปฝากธนาคาร และรายได้พิเศษอื่นๆ อีกนะ

รู้ไหม... เหตุผลสำคัญที่เราต้องยอม “อดเปรี้ยวไว้กินหวาน” หรือห้ามใจไม่ใช้จ่ายไปกับเรื่องไม่จำเป็น ก็เพื่อให้เรา “มีเงินก้อน” ไว้ใช้จ่ายในเรื่องใหญ่ๆ ที่สำคัญกว่าในอนาคตยังโง่ๆ และเทคนิคง่ายๆ ที่จะช่วยให้เรามีเงินออมได้ตามเป้าหมายที่วางไว้คือ **ออมเงินแบบ -10 +10**

-10

คือเมื่อหาเงินมาได้เท่าไร ให้หักไว้เป็นเงินออมก่อนที่จะนำไปใช้จ่ายทันที 10% เช่น หากเรามีเงินค่าขนมเดือนละ 3,000 บาท ให้หักไว้ก่อน 300 บาท ซึ่งการออมลักษณะนี้เหมาะสำหรับคนที่มีวินัยการออมค่อนข้างดี

+10

คือ ใช้เงินไปเท่าไรต้องเก็บเงินเพิ่มให้ได้ 10% ของเงินที่ใช้ไป เช่น ชื้อของไป 2,000 บาท ก็ต้องออมเงินเพิ่มขึ้นอีก 200 บาทไปพร้อมๆ กัน วิธีนี้จะเหมาะกับคนที่ชอบช้อปปิ้ง เพราะจะช่วยเตือนความจำให้เราต้องเก็บเงินเพิ่มทุกครั้งที่ใช้จ่าย

สิ่งสำคัญคือ ถ้าเราคิดจะออมเงินกันอย่างจริงจังแล้ว ต้องลงมือทำอย่างไม่มีเงื่อนไข ไม่ผัดวันประกันพรุ่ง แต่ต้องมุ่งมั่นวางแผนใช้จ่ายเงินอย่างสม่ำเสมอ โดยการจดบันทึกหรือทำบัญชีรายรับรายจ่าย เพื่อตรวจสอบพฤติกรรมการใช้จ่ายของเราด้วย

27

เงินทองต้องวางแผน
ตอนวัยรุ่นอย่างเรา เรื่องเงินเอาอยู่

ยิ่งออมเร็ว...ยิ่งได้เปรียบ

เคล็ดลับสำคัญของการออมเงิน อยู่ที่ “ยิ่งเริ่มเร็ว ยิ่งได้เปรียบ” นั่นเป็นเพราะ “พลังของ ดอกเบี้ยทบต้น” ที่ช่วยให้เงินออมงอกเงยขึ้นได้ยิ่งง่ละ

ดอกเบี้ยทบต้น ที่ว่านี้ก็หมายถึง การที่เรานำเงินออมของเราไปฝากไว้กับ ธนาคารโดยไม่ถอนเงินมาใช้เลยอย่างน้อย 1 ปี ธนาคารก็จะจ่ายดอกเบี้ยให้เรา ทำให้ เงินออมของเรางอกเงย (**เงินต้น + ดอกเบี้ย = เงินฝากทบต้น**) และแม้ว่าเราจะหยุดฝาก เงินต้นไปแล้วก็ตาม แต่เงินของเราก็จะยัง งอกงามต่อไป ด้วยพลังของดอกเบี้ยที่ทบ เข้ามาใหม่ในแต่ละปีนั่นเอง

ตัวอย่างเช่น

ถ้าเราเริ่มออมเงินตั้งแต่ ม.1 โดยออมเดือนละ 350 บาท อย่างมีวินัยทุกๆ เดือน โดยการ ฝากเงินกับธนาคารในอัตราดอกเบี้ยทบต้น 2% ต่อปี เมื่อครบ 1 ปี เราจะมีเงินออมเท่ากับ

วิธีคิด อัตราดอกเบี้ย = เงินต้น x อัตราดอกเบี้ย x ระยะเวลา (ปี)

$$4,200 (350 \times 12) \times 2\% \times 1 = 84$$

เพราะฉะนั้น

เงินออมสิ้นปีที่ 1 = $4,200 (350 \times 12) + 84 (4,200 \times 2\%) = 4,284$ บาท

และถ้าฝากเงินอย่างสม่ำเสมอแบบนี้ไปจนจบ ม.3 เราก็จะมีเงิน

เงินออมสิ้นปีที่ 2 $4,484 (4,284 + 4,200) + 169.68 (4,484 \times 2\%) = 8,653.68$ บาท

เงินออมสิ้นปีที่ 3 $12,853.68 (8,653.68 + 4,200) + 257.07 (12,853.68 \times 2\%) = 13,110.75$ บาท

สรุป ในระยะเวลาออมเงิน 3 ปี ออมเงิน 350 บาทโดยไม่ถอนออกมา เรามีเงินออมทั้งสิ้น (เงินต้น+ดอกเบี้ย) = 13,110.75 บาท

จากตัวเลขเงินออม ณ สิ้นปีที่ 3 เรามีทางเลือก 2 ทางคือ

1. ถ้าเราฝากต่อไปจนจบ ม.6 ด้วยวิธีคำนวณแบบเดียวกันนี้ เราก็จะมีเงินออมเท่ากับ

เงินออมสิ้นปีที่ 4 $17,310.75 (13,110.75 + 4,200) + 346.21 (17,310.75 \times 2\%) = 17,656.96$ บาท

เงินออมสิ้นปีที่ 5 $21,856.96 (17,656.96 + 4,200) + 437.13 (21,856.96 \times 2\%) = 22,294.09$ บาท

เงินออมสิ้นปีที่ 6 $26,494.09 (22,294.09 + 4,200) + 529.88 (26,494.09 \times 2\%) = 27,023.97$ บาท

สรุป ในระยะเวลา 6 ปี ออมเงิน 350 บาททุกเดือน โดยไม่ถอนออกมา เรามีเงินออมทั้งสิ้น (เงินต้น+ดอกเบี้ย) = 27,023.97 บาท

2. แต่ถ้าเราหยุดพักการออมโดยไม่ถอนเงินออกมา ตั้งแต่สิ้นปีที่ 3 เงินออมของเราก็จะยังทำงานได้ ดอกเบี้ยทบต้นปีละ 2% ต่อไป ทำให้เงินของเราสามารถงอกเงยต่อไปได้เรื่อยๆ

เงินออมสิ้นปีที่ 4 $13,110.75 + (13,110.75 \times 2\% = 262.21) = 13,372.96$ บาท

เงินออมสิ้นปีที่ 5 $13,372.96 + (13,372.96 \times 2\% = 267.45) = 13,640.41$ บาท

เงินออมสิ้นปีที่ 6 $13,640.41 + (13,640.41 \times 2\% = 272.80) = 13,912.21$ บาท

สรุป ในระยะเวลาออมเงิน 6 ปี ออมเงินเดือนละ 350 บาท แค่ 3 ปีโดยไม่ถอนออกมา เรามีเงินออมทั้งสิ้น (เงินต้น+ดอกเบี้ย) = 13,912.21 บาท

แต่ถ้าเราเริ่มต้นออมตอน ม.4 โดยออมเงินในจำนวนเงินเท่ากัน ระยะเวลาการออมเท่ากัน และได้รับอัตราดอกเบี้ยเท่ากัน เราจะมีเงินออมเมื่อจบ ม.6 เท่ากับ 13,110.75 บาท

เงินออมเมื่อจบ ม.4 $4,200 (350 \times 12) + 84 (4,200 \times 2\%) = 4,284$ บาท

เงินออมเมื่อจบ ม.5 $8,484 (4,284 + 4,200) + 169.68 (8,484 \times 2\%) = 8,653.68$ บาท

เงินออมเมื่อจบ ม.6 $12,853.68 (8,653.68 + 4,200) + 257.07 (12,853.68 \times 2\%)$

$= 13,110.75$ บาท

...ลองจินตนาการดูสิว่าถ้าเราไม่เริ่มออมเงินตั้งแต่วันนี้ เราจะเสียโอกาสที่ควรจะได้จากดอกเบี้ยทบต้นสักเท่าไร เมื่อถึงวัยเกษียณอายุ และในทางกลับกัน ถ้าเราเริ่มออมเร็ว ดอกเบี้ยที่เราจะได้จากการออมเมื่ออายุมากขึ้นจะยิ่งทวีคูณมากขึ้นๆ ทุกๆ วัน

รู้ไหม...วิธีที่จะช่วยให้เราสามารถคำนวณได้ว่าเงินของเราจะเพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่า ได้ภายในระยะเวลาเท่าใด หากไม่มีการนำเงินนั้นออกมาใช้เลยและมีการคิดอัตราดอกเบี้ยทบต้นอย่างสม่ำเสมอ ก็คือ ให้เราเอา 72 ตั้ง แล้วหารด้วยอัตราดอกเบี้ย ก็จะได้ผลลัพธ์ออกมาเป็นจำนวนปี ที่ต้องใช้เวลาในการออมเงินให้ได้เพิ่ม 1 เท่าตัว

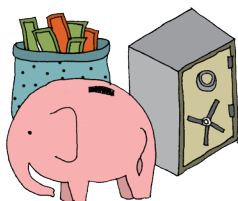

เช่น ถ้าดอกเบี้ย 2% เงินต้นของเราจะเพิ่มเป็น 2 เท่าในอีก $72/2 = 36$ ปี

ถ้าดอกเบี้ย 5% เงินต้นของเราจะเพิ่มเป็น 2 เท่าในอีก $72/5 = 14.4$ ปี

... และนี่คือพลังของดอกเบี้ยทบต้นที่แม้เราจะไม่ได้ฝากเงินเพิ่ม แต่เงินก็ยังทำงานให้เราอยู่

ออมเงิน...ไว้ไหนดี

หยอดกระปุก

ตั้งแต่เล็ก พ่อแม่มักจะบอกกับเราเสมอว่า ให้เหลือเงินกลับมาหยอดกระปุกนะลูก แม้ทุกวันนี้เราจะโตขึ้นจนพ่อแม่วางใจให้เงินใช้จ่ายเป็นรายสัปดาห์ รายเดือนกันบ้างแล้ว แต่วิธีออมเงินที่ดีที่เป็นพื้นฐานที่สุดสำหรับเราก็คือ การหยอด

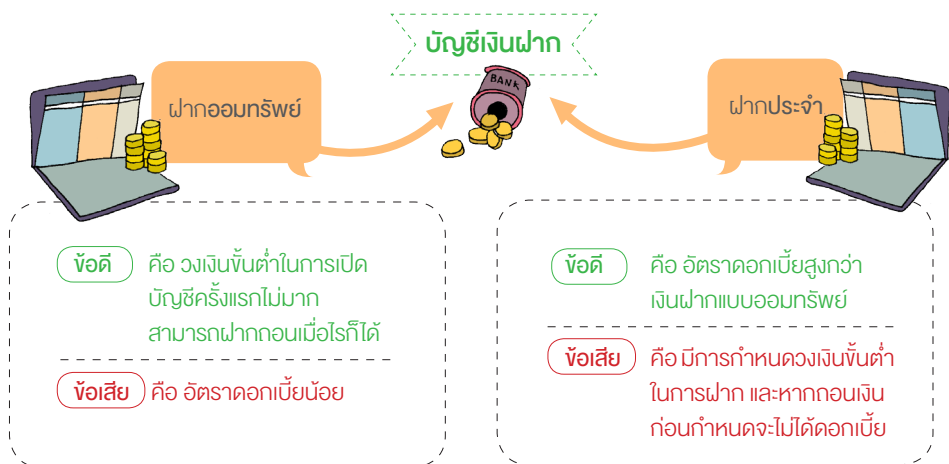
กระปุก ซึ่งเป็นวิธีที่ง่าย สะดวก แต่ว่าการหยอดกระปุกก็มีข้อเสียตรงที่ไม่สามารถทำให้เงินออมของเราอกเงยได้ และสำหรับบางคน นอกจากเงินจะไม่ออกแล้ว เงินยังอาจ หดหาย ได้ด้วย นั่นเพราะถ้ากระปุกใบนั้นของเรามีช่องเปิดให้เอาเงินออกมาใช้ได้ง่ายๆ และเราใจไม่แข็งพอ ก็จะไม่นำเงินไปใช้ โอกาสที่เงินออมจะหดหายก็มีมากตามไปด้วย

เพราะฉะนั้น ถ้าอยากมีเงินออมก้อนโตไวๆ โดยที่กระปุกไม่ถูกจับบ่อยๆ นอกจากจะมีวินัยในการออม หยอดเงินใส่กระปุกอย่างสม่ำเสมอ แล้วก็ต้องใจแข็งให้เป็นด้วย แต่ถ้าใครคิดว่าตัวเองใจไม่แข็งพอ ที่จะผลอดเอาเงินในกระปุกไปใช้ละก็ แนะนำให้หา กระปุก แบบที่แกะไม่ได้ เว้นแต่จะทุบให้แตกมาใช้จะดีกว่านะ

ฝากธนาคาร...กินดอกเบี้ย

โดยส่วนใหญ่ เมื่อเราหยอดเงินใส่กระปุกจนเต็ม หรือได้เงินจำนวนมากพอแล้ว ผู้ใหญ่มักจะแนะนำให้เรานำเงินนั้นไปฝากไว้กับธนาคาร เพื่อจะได้ดอกเบี้ยมาทำให้เงินต้นของเราออกเงย ซึ่งธนาคารแต่ละแห่งก็มีทางเลือกให้ลูกค้าที่ต้องการนำเงินไปฝากมากมาย มีบัญชีเงินฝากหลากหลายประเภทให้เลือกใช้บริการ ทั้ง เงินฝากออมทรัพย์ เงินฝากประจำ เงินฝากเผื่อเรียก ฯลฯ และอัตราดอกเบี้ยที่ให้ก็ไม่เท่ากัน เราจึงต้องเลือกให้ดี เปรียบเทียบให้ได้ว่า จะฝากกับธนาคารไหน ถึงจะได้ดอกเบี้ยสูงกว่า

อ้อ... อย่าลืมด้วยล่ะ ว่าถ้าเงินออมของเรายังมีจำนวนไม่มาก การฝากเงินไว้กับธนาคารก็น่าจะเหมาะสมอยู่ เพราะสามารถทำให้เงินออมของเราออกเงยได้มากกว่าการหยอดกระปุก

แต่ถ้าเงินออมของเรามีจำนวนมากขึ้นๆ เมื่อเราอย่างเข้าสู่วัยทำงาน และเริ่มมีรายได้มากขึ้น การฝากเงินจำนวนมากไว้กับธนาคารเพียงอย่างเดียวอาจไม่เหมาะสม มีไว้เบิกใช้ยามฉุกเฉินก็พอ

เพราะให้ดอกเบี้ยน้อย แล้วยิ่งถ้ามีภาวะ “เงินเฟ้อ” เข้ามาด้วย เงินเราจึงมีค่าน้อยลงไปอีก

เงินเฟ้อ ที่ว่าก็หมายถึง เรามีเงินเท่าเดิม แต่ซื้อของได้น้อยลง เช่น เมื่อก่อนมีเงิน 30 บาท กินกล้วยเตี๋ยได้ถึง 2 ขาม แต่เดี๋ยวนี้ กล้วยเตี๋ยขามละ 30 บาท ก็กินได้แค่ขามเดียว ทำนองนั้น

ดอกเบี้ยทบต้นทำให้

เงินเราอกเมยขึ้น **เงินเฟ้อ**
ทำให้เงินเราด้อยค่าลง
เพราะอย่างนั้น เราจึงต้อง
ออมตั้งแต่อายุน้อย

เพราะฉะนั้น เราจึงจำเป็นต้องมองหาทางเลือกอื่นๆ ในการออมเพื่อไว้ด้วย เพื่อให้เงินออมของเราอกเมยมากยิ่งขึ้น เช่น

ซื้อสลากออมสิน หรือสลาก ร.ก.ส.
ที่มีเงื่อนไขและอัตราดอกเบี้ยคล้าย
เงินฝากประจำ แต่จะมีโอกาสได้ลุ้น
รางวัลเพิ่มเติมเข้ามา

ทำประกันแบบออมทรัพย์
ที่ช่วยประกันความเสี่ยงไป
พร้อมๆ กับการออมเงิน
เป็นต้น

กิจกรรมท้ายบท ลอง-ทำ-ดู

ลองมาคิดกันเล่นๆ ดูไหมว่า

ถ้าสมมติเรามีเงิน 5,000 บาท ฝากธนาคารได้ดอกเบี้ย ร้อยละ 5 ต่อปี โดยไม่ได้ฝากเงินเพิ่มเลยนับจากปีแรก เราจะได้ดอกเบี้ยเท่าไรหลังจากฝากเงินครบ 3 ปี

จบ 5,788.12 บาท

วิธีคำนวณ คือ...

เงินต้น 5,000 บาท ปีแรกได้ดอกเบี้ย 250 บาท ($5,000 \times 5\% \times 1$ ปี)
เมื่อสิ้นสุดปีแรกจะมีเงินฝากเพิ่มขึ้นเป็น 5,250 บาท

ปีที่สอง ได้ดอกเบี้ยร้อยละ 5 จากเงินฝากก้อนใหม่ 5,250 บาท
= ได้ดอกเบี้ย 262.50 บาท สิ้นสุดปีที่สองจะมีเงินฝากเท่ากับ
 $5,250 + 262.5 = 5,512.50$ บาท

ปีที่สาม ได้ดอกเบี้ยร้อยละ 5 จากเงินฝากก้อนใหม่ 5,512.50 บาท
= ได้ดอกเบี้ย 275.62 บาท สิ้นสุดปีที่สามจะมีเงินฝากเท่ากับ
 $5,512.50 + 275.62 = 5,788.12$ บาท

33

เงินทองต้องวางแผน
ตอนวัยหนุ่มอย่างเรา เรื่องเงินเอาอยู่

“เงินทองนั้นหายาก

...หากไม่รู้จักวางแผนใช้จ่ายเงินให้ดีละก็

อย่าว่าแต่ “เงินออม” ที่จะไม่มีเลย

แค่เงินใช้จ่ายในแต่ละวันก็อาจไม่พอได้เหมือนกันนะ”

คิด ก่อน คvik

ถ้าลองสังเกตตัวเองดีๆ จะเห็นว่า การตัดสินใจซื้อของในหลายๆ ครั้ง มักเกิดจากความรู้สึก “อยากได้” มากกว่าจะคิดถึงเรื่องความ “จำเป็น” ก็ได้ยวันนี้ มองไปทางไหนก็มีแต่แผงขายของ ร้านสะดวกซื้อก็มีอยู่ทุกซอกมุมถนน ให้เรา ซื้อได้ตลอดเวลา ยิ่งบางร้านติดป้ายลดราคา ซื้อ 1 แถม 1 ด้วยแล้ว เป็นต้องขอ ชะแวบไปดูหน่อยซิว่า เขาขายอะไรกัน พร้อมกับได้ของติดไม้ติดมือกันมา คนละชิ้นสองชิ้นอย่างไม่ตั้งใจ

คนอยากขาย เขาก็ต้องบอกว่า ของเขาดีอย่างนั้นอย่างนี้ ซื้อของ เขาแล้วคุ้มจริงๆ ถ้าไม่ซื้อวันนี้จะมา เสียขายที่หลัง และอีกสารพัดวิธีที่ พยายามโน้มน้าวแรงให้เราให้เรารีบๆ ซื้อ

ส่วนเราก็กลัวจะเสียโอกาส ที่จะได้ ของลดราคา โดยลืมนึกไปว่าเราจะมีโอกาส ได้ใช้ของชิ้นนั้นมากน้อยแค่ไหน หรือ มีของแบบนี้อยู่เยอะแล้ว ก็ยังซื้อ มาเพิ่มอีก ของที่ซื้อมาถ้าไม่ได้ลองก็อาจจะ ใช้ไม่ได้ แล้วจะเปลี่ยนคืนได้หรือเปลาก็ ไม่รู้ เพราะมัวแต่รีบซื้อ ไม่ทันได้คิด

35

เกินทองต้องวางใจแผน
ตอนวัยหนุ่มอย่างเรา เรื่องเงินเอาอยู่

การซื้อขายโดยไม่ทันได้ “คิดหน้า
คิดหลัง” ให้ดีเสียก่อน อาจทำให้เราต้อง
เสียเงินที่จะต้องเสียเงินไปกับของที่มีอยู่แล้ว
ของที่ไม่มีคุณภาพ ของที่ใช้ไม่ได้

...แบบนี้เขาเรียกว่า “ไม่รู้จักซื้อ”

เพราะคนที่ “ซื้อของเป็น” หรือ “ใช้เงินเป็น”
เขาต้องคิดก่อนซื้อทุกครั้งว่าสิ่งนั้น “จำเป็น”
หรือไม่ใช่เห็นแล้ว “ชอบ” “อยากได้” “ถูก”
ก็ควักเงินจ่าย เพราะถ้าใช้จ่ายแบบนี้บ่อยๆ
ต่อให้มีเงินมากแค่ไหน เดี่ยวเดียวก็หมด
แถม “ข้าวของ” ที่ซื้อมา อาจจะกลายเป็น
“ขยะ” รกห้องอีกด้วย

ลองหาเวลาสำรวจข้าวของเครื่องใช้ที่มี

อยู่บ้างก็ดีนะ เพราะนอกจากจะช่วยให้เรา
ไม่ต้องเสียเงินเพื่อซื้อของที่มีอยู่แล้ว ยังช่วย
ให้เรา มีเงินเหลือเก็บ และห้องก็ไม่รกไปกับ
ข้าวของเหล่านั้นด้วย

จำเป็นจริงๆ ...ถึงซื้อ

สิ่งแรกที่ต้องคิดก่อนซื้อ คือ ดูว่าสิ่งของชิ้นนั้น “จำเป็น” สำหรับเราหรือไม่ และวิธีที่จะช่วยให้เราถูกคิดได้ว่า สิ่งนั้น “จำเป็น” หรือ “ไม่จำเป็น” คือ ดูว่า

ถ้าไม่มีสิ่งนั้นแล้วจะกระทบ
ต่อการใช้ชีวิตของเรามาก
น้อยแค่ไหน

NEED

ถ้าไม่มี...ย่อมส่งผลกระทบต่อ
การดำเนินชีวิตเราได้ เช่น

ถ้าไม่กินข้าวก็ต้องหิว

ถ้าไม่มีร่มก็อาจทำ
ให้เปียกฝนและ
ไม่สบายตามมาได้

ถ้าไม่มีนาฬิกาปลุก
ก็อาจทำให้เราตื่นสาย
ไปโรงเรียนไม่ทัน ฯลฯ

WANT

ถ้าไม่มี...ก็ไม่ส่งผลกระทบต่อ
การดำเนินชีวิตเราได้ แต่อาจทำให้
รู้สึกเสียใจที่ไม่ได้เป็นเจ้าของ เช่น

นาฬิกา รุ่นล่าสุด

โทรศัพท์มือถือ

ตุ๊กตาเฟอร์บี้ ฯลฯ

ความจำเป็น สำหรับแต่ละคนไม่เหมือนกัน ของบางอย่างอาจจำเป็นสำหรับคนหนึ่ง แต่อาจกลายเป็นของฟุ่มเฟือยสำหรับอีกคนก็ได้ อันนี้ก็ขึ้นอยู่กับ “วัตถุประสงค์ในการซื้อ” “โอกาสในการใช้” และ “ความพร้อมทางการเงินของแต่ละคน” เช่น รองเท้า เสื้อผ้า กระเป๋า ฯลฯ หากของเหล่านี้ที่เราซื้ออยู่เกิดชำรุดและไม่มีการซ่อมแซมใหม่มาใส่หรือใช้แทน ถือเป็นเรื่องจำเป็น แต่ถ้ารองเท้าคู่เก่าของเราก็ยังอยู่ในสภาพดี เสื้อผ้าก็ยังมิใช่เต็มตู้ กระเป๋าที่เคยจนไม่มีที่จะเก็บ แบบนี้ก็จะเป็นเรื่องฟุ่มเฟือยเกินความจำเป็นไปหน่อย

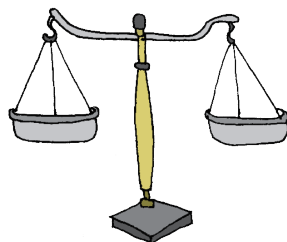

37

เป็นกองต้องวางแผน
ก่อนวัยรุ่นอย่างเรา เรื่องเงินเอาอยู่

จัดลำดับความ “จำเป็น”

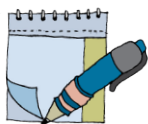
นอกจากจะดูเรื่องของ “ความจำเป็น” แล้ว เรายังต้องจัดลำดับความจำเป็นด้วยว่า อันไหนจำเป็นมากที่สุด หรืออันไหนยังรอได้ บางครั้งการชะลอเวลาออกไปอีกนิด อาจช่วยให้เราคิดได้ว่า จริงๆ แล้วสิ่งนั้นอาจยังไม่ใช่สิ่งจำเป็นสำหรับเราก็ได้ เพราะถ้าสิ่งนั้นยังรอได้ก็แสดงว่ายังไม่จำเป็นถึงที่สุด ที่เราจะต้องควักเงินซื้อในตอนนี้

หาเครื่องมือช่วยคุณรายจ่าย

เครื่องมือที่จะช่วยให้เราสามารถลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น และเพิ่มโอกาสในการออมให้เราได้ คือ การทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย และการทำงบประมาณรายจ่าย

บัญชีรายรับ-รายจ่าย

จะช่วยให้เราบริหารจัดการงบประมาณและค่าใช้จ่ายต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น ซึ่งก็ทำได้ง่ายๆ เพียงแคมี สมุดโน้ตเล่มเล็กๆ กับปากกา ดิดดิวไว้ เวลาใช้จ่ายอะไรไปก็ จด..จด...จด

ที่สำคัญคือ ต้องจดทุกฉบับ ห้ามลืมเด็ดขาด

แล้วพอครบเดือน คราวนี้ก็เอารายการต่างๆ ที่เราจดไว้มาจัดแบ่งเป็น รายรับ-รายจ่าย โดยแบ่งเป็นหมวดหมู่ต่างๆ เช่น

รายได้ :

เงินค่าขนม
เงินที่ได้จากการ
ทำงานพิเศษ
ดอกเบี้ยเงินฝาก ฯลฯ

รายจ่าย :

รายจ่ายประจำ หรือรายจ่ายคงที่
เช่น ค่าอาหาร ค่าเดินทาง ฯลฯ
.....
รายจ่ายไม่ประจำ หรือรายจ่ายผันแปร
เช่น ค่าดูหนัง ค่าซื้อหนังสือการ์ตูน
นินยา เล่นเกม ฯลฯ

หลังจากแบ่ง รายรับ-รายจ่าย ออกเป็นหมวดหมู่เรียบร้อยแล้ว คราวนี้ก็จะรู้กันสักทีว่า เดือนที่ผ่านมาเรามี รายได้ หรือว่า รายจ่าย มากกว่ากัน และเงินที่จ่ายไป หมดไปกับเรื่องใดมากที่สุด

38

เงินที่ต้องวางแผน
ก่อน วิจารณ์อย่างเรา เรื่องเงินเขาอยู่

ตัวอย่าง บันทึกรายรับ-รายจ่าย

วันที่	รายการ	รายรับ	เงินออม	รายจ่าย	หมายเหตุ
	รวม	(1)	(2)	(3)	

สรุปเดือนนี้

เหลือเงินอีก (1) - (3) _____ บาท (4)

รวมเงินออม (2) + (4) _____ บาท

- รายรับ > รายจ่าย = เงินเหลือ (เอาไปฝากธนาคาร)
- รายจ่าย > รายรับ = เงินไม่พอ (ต้องลดรายจ่าย / เพิ่มรายได้)

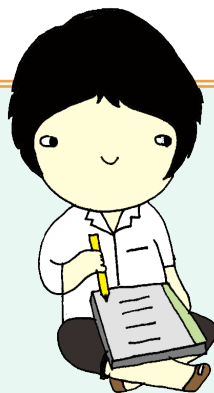
39

เงินทองต้องวางแผน
ตอนวัยรุ่นอย่างเรา เรืองเงินเอาไว้

ถ้าสรุปรายการออกมาแล้ว ได้ผลเป็นบวก รายรับมากกว่ารายจ่ายก็ไม่น่าห่วง และจะดีมากด้วย ถ้าเอาเงินส่วนที่เหลือใส่เพิ่มในกระปุกเงินออมของเรา แต่ถ้าผลออกมาเป็นลบล่ะก็ งานนี้แน่ๆ เพราะนี่เป็นสัญญาณเตือนว่า ชิ้นเป็นแบบนี้บ่อยๆ โดยไม่ปรับเปลี่ยนนิสัยการใช้จ่ายเสียใหม่ล่ะก็ มีหวัง เงินไม่พอใช้แน่ๆ

จดแล้วดีอย่างไร

นอกจากการจดบันทึกจะช่วยให้เรารู้ที่มาที่ไปของเงินแล้วยังทำให้เราเห็นนิสัยการใช้จ่ายของตัวเองด้วยว่า ใช้เงินไปกับเรื่องอะไรบ้าง “จำเป็น” หรือไม่อย่างไร ถ้าพบว่าเงินหายไปกับเรื่องไม่จำเป็นมากกว่าเรื่องที่จำเป็น เดือนต่อไปคงต้องปรับลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นลงบ้างเพื่อช่วยให้การเงินเราไม่ติดลบ หรืออาจจะต้องหาวิธีเพิ่มรายได้เข้ามาแทน เช่น ทำงานพิเศษในวันหยุด เพื่อให้รายรับ-รายจ่ายของเราสมดุลขึ้น

งบประมาณรายจ่าย

การทำงานประมาณรายจ่ายแต่ละประเภทเป็นอีกทางหนึ่งที่จะช่วยให้เราต้องคิดก่อนซื้อทุกครั้ง โดยเฉพาะรายจ่ายที่ไม่ประจำ เพียงแค่เราเขียนไว้ชัดๆ ว่า เดือนนี้เราจะใช้เงินสำหรับรายจ่ายประเภทนี้ไม่เกินกี่บาท เช่น จากที่เคยกินน้ำอัดลมทุกวันอาจจะเหลือสัปดาห์ละครั้ง จากที่เคยเข้าร้านเกมสัปดาห์ละครั้งอาจจะลดเหลือเดือนละครั้ง เป็นต้น

เราจะเลือกใช้จ่ายตอนนี้หรือออมไว้ก่อนเพื่อวันข้างหน้า การวางแผนล่วงหน้าจะช่วยให้เราเลือกทำในสิ่งที่ดีที่สุด และ “งบประมาณ” เป็นเครื่องมือสำคัญเพื่อการนี้

ฉลาดเลือก...ฉลาดซื้อ

เคยไหม... ที่เพิ่งจ่ายเงินซื้อของจากร้านหนึ่ง แล้วไปพบของแบบเดียวกัน ยี่ห้อเดียวกัน ในราคาที่ถูกกว่า

ข้าวของทุกวันนี้มีขายกันทั่วบ้านทั่วเมือง ถ้าไม่ “เลือก” ให้ดีๆ มีหวังต้องเกิดการ “เซ็ง” กันเป็นแถวๆ แน่ เพราะอย่างนี้ เราถึงต้อง เปรียบเทียบสินค้าก่อนซื้อทุกครั้ง โดย

- เปรียบเทียบราคากับปริมาณ (คุณภาพ)

ในของประเภทเดียวกันแต่คนละยี่ห้อ เช่น ถ้าซื้อกระดาษ A4 มาทำรายงาน ถ้าซื้อปลี 50 แผ่น ราคา 25 บาท แต่ถ้าซื้อกันซื้อแบบยกริม 500 แผ่น ราคา 120 บาท ก็จะได้ของในราคาถูกลงกว่าครึ่ง เป็นต้น

- เปรียบเทียบราคาจากหลายๆ แหล่ง เพราะบางร้านอาจกำลังมีการส่งเสริมการขาย มีโปรโมชั่นลดราคา ทำให้ของยี่ห้อเดียวกันแบบเดียวกัน แต่ราคาแตกต่างกันได้

ตัวอย่าง ตารางเปรียบเทียบข้อมูลสินค้าและบริการ ก่อนตัดสินใจซื้อ ✓

	ยี่ห้อ/ร้านที่ 1	ยี่ห้อ/ร้านที่ 2	ยี่ห้อ/ร้านที่ 3
ราคา			
ปริมาณ			
งบประมาณที่มี			
(คุณภาพ) การใช้งาน			
การรับประกัน			
นโยบายในการรับคืนสินค้า • คืนเป็นเงิน • คืนเป็นของยี่ห้อเดียวกัน • คืนเป็นยี่ห้ออื่นได้แต่ราคาต้องไม่ต่ำกว่าเดิม			
อื่นๆ			

41

เล่มทองต้องวางใจ
ตอนวัยรุ่นอย่างเรา เรื่องเงินเอาอยู่

จำเป็นแค่ไหนที่ต้องใช้สมาร์ทโฟน

เชื่อว่าหลายคนคงอยากจะมีโทรศัพท์มือถือไว้เป็นสมบัติส่วนตัว แต่ไม่รู้ว่าจะ

เลือกแบบไหนเพราะมีให้เลือกมากมาย หลากหลายราคา ยิ่งถ้ามีฟังก์ชันการใช้งานมากๆ ราคาก็ยิ่งแพง วิธีง่ายๆ ที่จะช่วยให้เราตัดสินใจเลือกได้อย่างเหมาะสม คือ ดูว่าโอกาสในการใช้งานของเรามีมากน้อยแค่ไหน เช่น ถ้าส่วนใหญ่เราใช้โทรศัพท์เป็นหลักก็เลือกโทรศัพท์มือถือธรรมดาๆ ที่ราคาไม่แพงเพราะถ้าไปซื้อสมาร์ทโฟน ที่มีฟังก์ชันการใช้งานเยอะแยะมากมายก็ดูจะไม่คุ้มเพราะไม่ได้ใช้ แต่ถ้าคิดว่าเราได้ใช้แน่ๆ เช่น ใช้เข้าเน็ต หาข้อมูล ก็เปรียบเทียบราคาสินค้ากับคุณสมบัติการใช้งานว่าแบบไหน รุ่นไหนจะคุ้มกว่ากัน โดยราคาต้องไม่เกินงบประมาณที่เราตั้งไว้ และคำนึงถึงค่าใช้จ่ายที่จะตามมาในอนาคตด้วยละ

ไม่หลงคำโฆษณา สด แลก แจก แถม

เคยไหมที่...ตั้งใจไปซื้อของอย่างหนึ่ง แต่ดันได้ของอีกอย่างหนึ่งมาแทน เพียงเพราะมันลดราคา

แม้จะซื้อของตอนช่วงลดราคาก็ตาม แต่ถ้าของชิ้นนั้นเรามีอยู่แล้ว หรือซื้อมาแล้วร่อยวันหันปีไม่มีโอกาสได้เอามาใช้ บอกได้คำเดียวว่า อย่าดีกว่า

เพราะมันก็ไม่ต่างอะไรจากการซื้อของราคาแพงอยู่ดี เพราะฉะนั้นเพื่อไม่ให้ “จิตหลุด” ไปกับโปรโมชั่นต่างๆ ก็ต้องมี “สติ” ไว้มากๆ ก่อนเลือกซื้อด้วยนะจ๊ะ

คิด
ก่อน
“ซื้อ”

แพงอีกนิดแต่ได้ของมี
คุณภาพดีกว่าไหม?

มีการรับประกันไหม

ซื้อแล้วเปลี่ยนคืนได้ไหม

ให้ลองได้หรือเปล่า

เรามีโอกาสใช้มากน้อยแค่ไหน

42

เก็บของต้องวางแผน
ตอน วิธีย่อยๆ เรา เรืองเงินเขาอยู่

ทำบัตรสมาชิกดีไหม

ปัจจุบันไม่ว่าจะเดินเข้าร้านไหน พนักงานก็ต้องมาล้อมหน้าล้อมหลังนำเสนอสิทธิพิเศษผ่านการเป็นสมาชิกของทางร้านเสมอๆ ซึ่งถ้าสมัครฟรี ไม่มีค่าใช้จ่ายใดๆ ก็น่าสนใจ แต่ถ้าต้องเสียสตางค์นี่คงต้องคิดให้รอบคอบหน่อยแล้วละ

สิ่งที่เราควรต้องคำนึงถึงก่อนตัดสินใจทำบัตรสมาชิก คือ

- ค่าใช้จ่ายที่สมาชิกต้องเสีย เช่น ค่าธรรมเนียมแรกเข้า ค่าธรรมเนียมรายปี ฯลฯ

- ประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับ เช่น ได้รับส่วนลดที่เปอร์เซ็นต์ ใช้ได้ทุกครั้งของการซื้อหรือไม่ นั่นเพราะร้านค้าส่วนใหญ่ มักจะจำกัดการใช้บัตรสมาชิกให้เฉพาะสินค้าบางรายการ ซึ่งอาจไม่ใช่สินค้าที่เราใช้บ่อยๆ บัตรส่วนลดสำหรับโรงภาพยนตร์ก็มักยกเว้นไม่ให้ใช้ในวันเปิดตัวภาพยนตร์ หรือห้ามใช้ในวันศุกร์ เสาร์ อาทิตย์ หรือวันหยุดราชการ หรือใช้ไม่ได้กับภาพยนตร์ดังๆ...อันนี้จึงต้องคิดดีๆ ว่าทำแล้วคุ้มจริงหรือไม่

- ปริมาณส่วนลดต่อปี ...ลองประมาณความน่าจะเป็นที่เราจะมีโอกาสใช้บริการในรอบ 1 ปี ดูว่าบ่อยแค่ไหน ต้องใช้เงินเท่าไร จึงจะได้ส่วนลด ส่วนลดที่จะได้ทั้งหมดเป็นเงินเท่าไร คำนวณกับการจ่ายค่าสมัครสมาชิกหรือไม่

- ไม่ลืมที่จะเปรียบเทียบราคาและคุณภาพจากหลายๆ แหล่ง

อย่าลืมว่า... ไม่ควรสมัครสมาชิกกับร้านค้าที่ใช้เทคนิคการขาย

แบบเร่งเร้า ไม่ให้เวลาเราคิดอย่างเพียงพอ

ทำไงดี...เมื่อสินค้ามีปัญหา

เคยไหม ที่ซื้อสินค้ามาอย่างหนึ่ง แล้วมีปัญหา เช่น หนังสือที่พิมพ์หน้าไม่ครบ เสื้อผ้าที่ตัดเย็บไม่ได้มาตรฐาน รองเท้าข้างละ size หรือแม้แต่สินค้าหมดอายุ ฯลฯ

ถ้าต้องเจอกับสถานการณ์แบบนี้ ในฐานะผู้บริโภคคนหนึ่ง เรามี “สิทธิ” ขอเปลี่ยนสินค้าที่ไม่มีคุณภาพได้ และสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้เราใช้สิทธิได้อย่างชอบธรรม คือ เอกสารการซื้อขายต่างๆ เช่น ใบเสร็จรับเงิน ใบส่งซ่อมสินค้า หนังสือรับประกันสินค้า ฯลฯ ที่สามารถยืนยันการซื้อขายสินค้าได้ว่า “ฉันซื้อมาจากร้านเธอจริงๆ นะ” จากนั้นก็นำสินค้าที่ต้องการคืนไปเจรจากับพนักงานขายที่ร้านว่า เราต้องการคืนสินค้าด้วยเหตุผลอะไร สาธยายกันไปตามเหตุผลของแต่ละคน หากไม่มีปัญหาอะไรทางร้านก็จะเปลี่ยนสินค้าชิ้นใหม่ให้แทน แต่ถ้าคุยกันแล้วไม่รู้เรื่อง คงต้องขอคุยกับผู้จัดการร้านหรือผู้มีอำนาจตัดสินใจในเรื่องนี้ดีกว่า ซึ่งหากยังไม่ได้รับการตอบสนองอีกละก็ คงต้องใช้ไม้เด็ดสุดท้าย คือทำจดหมายร้องเรียน ส่งไปยังบริษัท อธิบายเหตุผลและกระบวนการขอคืนสินค้าของเรา โดยไม่ลืมเขียนไปด้วยว่า หากบริษัทไม่ดำเนินการใดๆ เราจะต้องส่งจดหมายร้องเรียนไปยังคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคแล้วละ

อย่าลืมนะว่า ถ้า “**ไม่ใช่ก็ไม่ซื้อ**” อย่าหลวมตัวหลงซื้อ เพราะไปรื้อบชิ้นดี หรือมีของแบบเด็ดขาด และ “**ต้องใช้น้อยกว่าที่หาได้**” เพื่อไม่ให้เกิดการเงินของเราติดลบด้วยละ

กิจกรรมท้ายบท ลอง-ทำ-ดู

“ถ้าซื้อสินค้าครบ 1,000 บาท จะได้รับคูปอง ลุ้นโชคใหญ่ และได้สิทธิแลกซื้อ
โทรศัพท์มือถือ รุ่น A ในราคา 1,500 บาท จากราคาเดิม 2,200 บาท ตอนนี้
ได้ซื้อสินค้าไปแล้ว 800 บาท”

เมื่อเจอกับสถานการณ์เช่นนี้เพื่อนๆ คิดว่า

A.

ซื้อเพิ่มอีกนิดก็ได้สิทธิ
ลุ้นโชคใหญ่แล้ว

B.

ได้สิทธิซื้อโทรศัพท์มือถือด้วย
ดีจัง แต่ว่าราคาก็ไม่ได้ถูก
กว่ากันสักเท่าไรเลย

C.

ต้องซื้อของเพิ่ม โดยที่ไม่รู้
ว่าจะได้รางวัลหรือเปล่า
ไม่เอาดีกว่า

รู้ไหม... วิธีการโฆษณาชวนเชื่อแบบนี้
มักลวงให้เราารู้สึกว่า มีแต่ได้กับได้ โดย
หลงลืมไปว่า จริงๆ แล้ว จำเป็นหรือไม่
ที่เราต้องเสียเงินเพิ่ม เพื่อได้สิทธิแลกซื้อ
ของที่เราอาจไม่ได้ใช้ หรือมีอยู่แล้ว

45

เกินทองต้องวางแผน
ตอนวัยรุ่นอย่างเรา เรื่องเงินเอาอยู่

รุ่มยาดอกผล...ให้เงินออมงอกเงย

โอกาสที่เงินออมของเราจะงอกเงยได้
 มากน้อยแค่ไหนขึ้นอยู่กับปริมาณเงินออมที่เรา
 มีด้วย ซึ่งถ้าเราออมเงินอย่างเป็นนิสัย มีวินัย
 ในการใช้จ่ายอย่างไม่เกินตัว เชื่อว่าไม่นาน
 เงินออมก้อนเล็กๆ ของเราก็จะสะสมเป็นเงินออม
 ก้อนโตๆ และเมื่อนั้น โอกาสที่เราจะนำเงินออม
 ก้อนโตๆ ของเราไปต่อยอด ขยายดอกผล
 ให้มากขึ้นๆ กว่าที่เคยได้จากการฝากเงินใน
 ธนาคารก็ย่อมมีมากขึ้นด้วย

ที่สำคัญ การเก็บเงินไว้ในธนาคาร
 อย่างเดียว ผลตอบแทนที่ได้รับคง
 ไม่สามารถสู้กับอัตราเงินเฟ้อที่สูงขึ้น
 อย่างต่อเนื่องได้ ดังนั้นการต่อยอด
 เงินออมโดยใช้วิธีการนำเงินมา ลงทุน
 จึงเป็นอีกหนึ่งทางเลือกที่จะทำให้ได้รับ
 ผลตอบแทนที่สูงกว่าอัตราดอกเบี้ย
 เงินฝาก

อย่างไรก็ดี การลงทุนแต่ละประเภทย่อมได้รับ “ผลตอบแทน” และ “มีความเสี่ยง” แตกต่างกันไป การที่ใครจะเลือกลงทุนแบบไหน ก็ขึ้นอยู่กับระดับความเสี่ยงที่แต่ละคนยอมรับได้

เพราะฉะนั้น ก่อนการลงทุน เราควรหาความรู้และทำความเข้าใจในรูปแบบการลงทุนแต่ละประเภทก่อนตัดสินใจลงทุนทุกครั้ง เพื่อให้ได้รับประโยชน์สูงสุดจากการลงทุน

คิดให้ลึก...ก่อนตัดสินใจลงทุน

1. รู้จักตนเอง

ก่อนตัดสินใจลงทุนไปกับเรื่องใดๆ ก็ตาม จำเป็นอย่างยิ่งที่เราต้องหันกลับมาถามใจตัวเองก่อนว่า

- เราต้องการลงทุนไปเพื่ออะไร
- เรามีเป้าหมายอย่างไรสำหรับการลงทุนในครั้งนี้

นั่นเพราะว่า เป้าหมายที่แตกต่างกันย่อมนำมาซึ่งการลงทุนในรูปแบบที่ต่างกันด้วย เช่น ลงทุนเพื่ออนาคตทางการศึกษา รูปแบบการลงทุนก็จะเน้นไปที่การประกันความเสี่ยงเรื่องการศึกษาของเราเป็นหลัก หรือลงทุนเพื่อวัยเกษียณ จะมีรูปแบบการลงทุนเพื่อหวังผลกำไรในระยะยาว

2. รู้จักความเสี่ยงของการลงทุน

ความเสี่ยง คือ โอกาสที่เราจะไม่ได้ผลตอบแทนจากการลงทุนตามที่คิดไว้ ซึ่งความเสี่ยงนี้จะสัมพันธ์กับผลตอบแทนที่คาดหวัง เช่น ถ้าเราอยากได้ผลตอบแทนมาก ก็ต้องทำใจไว้ด้วยว่า การลงทุนนั้นมีโอกาสขาดทุนสูงเช่นกัน

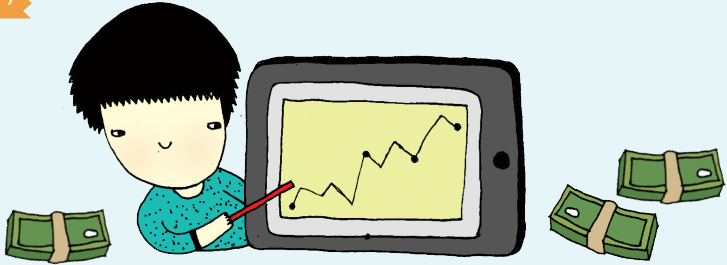
เราจึงต้องรู้จักความเสี่ยงของการลงทุนนั้นๆ ด้วยว่าเราสามารถยอมรับความเสี่ยงจากการลงทุนได้มากน้อยแค่ไหน เช่น ลงทุน 100 บาท เราพร้อมจะยอมขาดทุนได้สักกี่บาท

3. เข้าใจในสิ่งที่จะลงทุน

อย่างที่บอกไปแล้วว่า การลงทุนมีหลากหลายรูปแบบ แต่ละแบบมีเงื่อนไขไม่เหมือนกัน เช่น

• การลงทุนในหุ้น (Stock)

แม้ว่าการลงทุนในตลาดหุ้น อาจจะดูเหมือนไกลตัว แต่เชื่อไหม ว่ามหาเศรษฐีอย่างวอร์เรน บัฟเฟตต์ ก็รวยจากการลงทุนในตลาดหุ้น ตั้งแต่อายุ 11 ปีโน่นแล้ว

อ๊ะ... ชักอยากรู้ต่อแล้วใช่ไหมละว่า เขาลงทุนในตลาดหุ้นกันอย่างไร

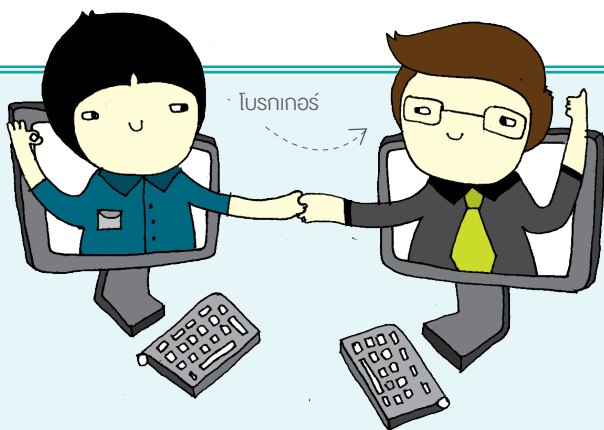
วอร์เรน บัฟเฟตต์
ลงทุนตั้งแต่อายุ 11 ปี

ก่อนอื่นเราต้องเข้าใจก่อนว่า ผลตอบแทนที่เราจะได้รับจากการลงทุนในตลาดหุ้น มีอยู่ 2 ทาง คือ เงินปันผล และกำไรจากการซื้อขาย

เงินปันผล คือ ผลตอบแทนที่จะได้รับจากการถือหุ้น เช่น สมมติ เราสนใจถือหุ้นของบริษัทฯ หนึ่ง เราก็จะกลายเป็นหนึ่งในผู้ถือหุ้นของบริษัท และเมื่อบริษัทนั้นๆ มีกำไรจากการทำธุรกิจ ก็จะแบ่งเงินส่วนหนึ่งมาจ่ายผลตอบแทนให้กับผู้ถือหุ้น เรียกว่า เงินปันผล ในอัตราหุ้นละเท่าๆ กัน เพราะฉะนั้น ยิ่งมีหุ้นจำนวนมากๆ ก็จะมีผลตอบแทนมากตามไปด้วย

ถ้าจากการซื้อขายหุ้น หรือเรียกอีกอย่างว่า ส่วนต่างของราคา ที่เกิดขึ้นจากการที่เรา ซื้อหุ้นราคาถูก แล้วขายได้ในราคาแพง แต่ก็มียกลงทุนไม่น้อยเหมือนกันที่ “ซื้อแพง ขายได้ถูก” ที่เป็นเช่นนั้นเพราะราคาหุ้นมีการเคลื่อนไหวขึ้นลงอยู่ตลอดเวลา ไม่มีใครคาดเดาได้แม่นยำ 100 เปอร์เซ็นต์ ว่าวันนี้หุ้นจะขึ้นหรือลง เนื่องจากปัจจัยที่ทำให้หุ้นขึ้นลงมีมากมาย

ข้อดีของการลงทุนประเภทนี้ คือ แม้ว่าเราจะมีเงินลงทุนอยู่เพียงน้อยนิดก็สามารถลองลงทุนในหุ้นด้วยตัวเองได้ เพียงแค่ติดต่อไปที่บริษัทหลักทรัพย์ (โบรกเกอร์) ขอเปิดบัญชีซื้อขายหุ้นประเภทเงินสดแบบเงินฝาก (Cash Balance Account หรือ Pre-Paid) ซึ่งเป็นบัญชีที่เราต้องนำเงินไปฝากไว้ที่โบรกเกอร์ และสามารถซื้อหุ้นได้ตามจำนวนเงินที่เราไปฝากไว้เท่านั้น ซึ่งปัจจุบัน สามารถใช้บริการซื้อขายผ่านอินเทอร์เน็ตได้แล้ว

ดังนั้น **กุญแจสำคัญ**

ของการลงทุนในตลาดหุ้น จึงอยู่ที่เราต้องทำการบ้านให้ดี เลือกซื้อหุ้นที่ดีมีอนาคต ราคาเหมาะสม ไม่แพงเกินไป และลงทุนในระยะเวลาที่ยาวนานพอสมควร ก็มีโอกาสราคาหุ้นนั้นจะปรับเพิ่มขึ้นได้

• การลงทุนในตราสารหนี้ (Bond)

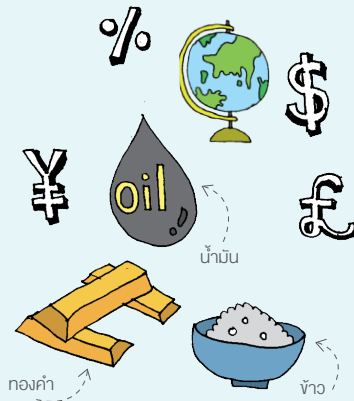
อย่าเพิ่งงง... ตราสารหนี้ที่ว่านี่คือ เวลาที่รัฐบาลหรือบริษัทเอกชนอยากจะกู้เงินประชาชน เขาก็จะออกตราสารหนี้มาให้คนที่สนใจลงทุนได้ซื้อเก็บไว้ ซึ่งถ้ารัฐบาลเป็นคนออก จะเรียกตราสารหนี้ว่า 'พันธบัตร' แต่ถ้าเป็นบริษัทเป็นคนออก จะเรียกว่า 'หุ้นกู้'

คนที่ซื้อพันธบัตรหรือหุ้นกู้จะมีสถานะเป็น 'เจ้าหนี้' ซึ่งจะได้รับ 'ดอกเบี้ย' เป็นการตอบแทน อธิบายให้เข้าใจง่ายๆ คือ เหมือนรัฐบาลกับบริษัทมาขอยืมเงินเราไปลงทุนแล้วให้ดอกเบี้ยเป็นค่าตอบแทน ซึ่งค่าตอบแทนที่ได้จะค่อนข้างแน่นอนและสม่ำเสมอ ตามอัตราดอกเบี้ยและระยะเวลาที่กำหนด จึงเหมาะอย่างยิ่งสำหรับคนที่ไม่ค่อยชอบเสี่ยง

ถ้าลงทุนในพันธบัตร ซึ่งมีรัฐบาลเป็นประกัน ก็ดูจะชิลล์ๆ ได้ แต่ถ้าลงทุนใน "หุ้นกู้" อันนี้อาจต้องเลือกลงทุนในบริษัทที่น่าเชื่อถือสักหน่อย ว่ามีเงินพอจะจ่ายเงินต้นและดอกเบี้ยให้เราหรือไม่ โดยดูจากอันดับความน่าเชื่อถือ ซึ่งจะมีบริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือคอยประเมินความเสี่ยงให้อยู่ ว่า บริษัทไหนมีความน่าเชื่อถือมากน้อยแค่ไหน

• การลงทุนในตราสารอนุพันธ์ (Derivatives)

ตราสารอนุพันธ์ เป็นเหมือนสัญญาทางการเงิน
 อย่างหนึ่ง ที่มีมูลค่าอ้างอิงตามมูลค่า สินทรัพย์อ้างอิง
 เช่น อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ราคา
 ทองคำ น้ำมัน ข้าว ตราสารทุน หรือตราสารหนี้
 เป็นต้น

ตัวอย่างของตราสารอนุพันธ์ ได้แก่ สัญญาซื้อขาย
 ล่วงหน้า (Futures) ตราสารสิทธิ (Options) ตราสาร
 แลกเปลี่ยน (Swap)

• การลงทุนในกองทุนรวม
(Mutual Fund)

เป็นอีกหน้ทางเลือกสำหรับมือใหม่หัด

ลงทุน เพราะกองทุนรวม คือการระดมเงินลงทุน
จำนวนน้อยๆ จากคนจำนวนมากๆ มาตั้งเป็น
กองทุน เพื่อนำเงินไปลงทุนในสินทรัพย์ต่างๆ
ตามนโยบายการลงทุนของแต่ละกองทุน ซึ่งจะ
มีชื่อเรียกต่างกันไปตามนโยบายการลงทุน เช่น

กองทุนหุ้น เป็นการนำเงินไปลงทุนในตลาดหุ้น
กองทุนตราสารหนี้ เป็นการนำเงินไปลงทุนใน
ตราสารหนี้

กองทุนอสังหาริมทรัพย์ เป็นการนำเงินไปลงทุน
ในอสังหาริมทรัพย์ ฯลฯ

ปัจจุบัน กองทุนรวม มีให้เลือกทั้งแบบที่
เป็น**กองทุนเปิด** คือกองทุนที่บริษัทจัดการ
เปิดขายและรับซื้อคืนตามระยะเวลาที่กำหนด
ตลอดอายุการลงทุน และ**กองทุนปิด** คือกองทุน
ที่บริษัทจัดการไม่รับซื้อคืนหน่วยลงทุนจนกว่า
จะครบอายุของการลงทุน เว้นแต่จะซื้อขายผ่าน
ตลาดหลักทรัพย์ หากเป็นกองทุนที่จดทะเบียน
ในตลาดหลักทรัพย์

ข้อดีของการลงทุนในกองทุนรวม คือ

• บริหารกองทุนโดยมืออาชีพ เพราะ
จะมีผู้จัดการกองทุน ซึ่งเป็น “มืออาชีพ”
ด้านการลงทุน คอยเป็นหูเป็นตาให้เรา ดู
ว่าหุ้นตัวไหนอนาคตดี ตราสารตัวไหน
น่าสนใจ และเกาะติดสถานการณ์การลงทุน
ทั้งในและต่างประเทศ และคอยซื้อขายเพื่อ
ทำกำไรเมื่อมีจังหวะที่ดี

• กระจายความเสี่ยง เพราะเป็นการ
ระดมเงินลงทุนจากนักลงทุนรายย่อย
จำนวนมาก

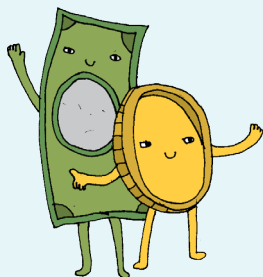
• มีกองทุนให้เลือกหลายประเภท
• มีสภาพคล่อง และมีรูปแบบการ
ซื้อขายไ้ถอนได้หลากหลาย
• ใช้เงินลงทุนไม่มาก เสียค่าใช้จ่ายน้อย
ได้ประโยชน์ทางภาษี

ข้อจำกัดของการลงทุนใน กองทุนรวมคือ คือ ไม่เหมาะกับการลงทุนในระยะสั้น

อย่างไรก็ตาม การตัดสินใจเลือกลงทุนในกองทุนใดก็ต้องถามตัวเราเองก่อนว่า เรายอมรับความเสี่ยงได้แค่ไหนและต้องศึกษาผลการดำเนินงานของบริษัทจัดการกองทุนนั้นด้วย

สร้างพอร์ตเป็นระบบ พบบางรอย

เมื่อเรารู้จักตัวเอง รวมทั้งเข้าใจถึงตราสารต่างๆ ที่จะลงทุนแล้ว ขั้นตอนต่อไปก็ต้องมีการ “จัดสรรสินทรัพย์” (Asset Allocation) อย่างเหมาะสมโดยการแบ่งเงินไปลงทุนในสินทรัพย์หลายๆ ประเภท เช่น เงินฝาก พันธบัตร หุ้นกู้ กองทุนรวม หุ้น เป็นต้น

นั่นเพราะสินทรัพย์แต่ละประเภทจะมีทิศทาง การขึ้นลงของราคาแตกต่างกัน การมีสินทรัพย์หลายๆ ประเภทที่เราได้รู้จักไปแล้ว ไว้ในพอร์ตการลงทุนจะช่วย “ลดความเสี่ยง” จากการขาดทุนทั้งพอร์ตในคราวเดียวได้ แถมยังทำให้ “ผลตอบแทนโดยเฉลี่ย” ของพอร์ตลงทุน อยู่ในกรอบที่เราต้องการได้อีกด้วย

53

เงินทองต้องวางแผน
ตอนวัยหนุ่มอย่างเรา เรื่องเงินเอาอยู่

ตัวอย่างการจัดสรรเงินลงทุน

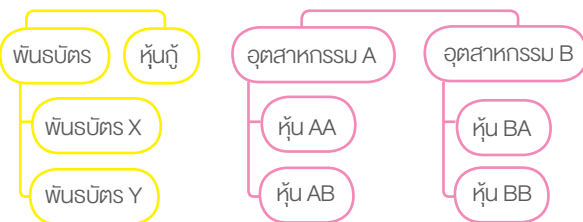
เงินลงทุน

เงินฝาก

ตราสารหนี้

หุ้น

อื่นๆ เช่น
กองทุนรวม
ETF อนุพันธ์

ถ้าอยากเป็นนักลงทุนที่ประสบความสำเร็จ ต้องรู้จัก
ตัวเองและมีวินัยในการรักษาเป้าหมายที่ตั้งไว้ เพราะฉะนั้น

- อย่าเสี่ยง... ลงทุนในหุ้นตัวเดียว
- อย่าลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ด้วยเงินที่มีทั้งหมด
- ควรลงทุนในสิ่งที่สามารถขายหรือแปลงสภาพ
เป็นเงินสดได้ง่าย เมื่อกรณีฉุกเฉินต้องใช้เงิน

54

เงินลงทุนต้องวางแผน
ก่อน วัตถุประสงค์ของเรา เรื่องเงินเอาไว้

กิจกรรมท้ายบท ลอง-ทำ-ดู

โจทย์ : ให้น้องๆ ช่วยคิดว่า พี่ทั้ง 3 คนที่มีลักษณะและความต้องการแตกต่างกันนี้ ควรที่จะนำเงินออมไปไว้ ณ ที่ใด ระหว่าง หุ่น / กองทุนรวมหุ้น / ตราสารหนี้

1. พี่ชูซ่า

คนไฟแรง ทำงานประจำ ไม่ค่อยมีเวลา และยังไม่ค่อยมีความรู้ด้านการลงทุน จึงอยากได้มีอาชีพมาคอยดูแลเงินให้อย่างใกล้ชิด และไม่สนใจรายได้ในรูปแบบของดอกเบี้ยสักเท่าไร แต่สนใจที่จะได้รับผลตอบแทนสูงมากกว่า

2. พี่พอเพียง

ไม่ชอบความวุ่นวายหรือหาใช้ชีวิตอย่างเรียบง่าย ทั้งชีวิตที่ผ่านมาคุ้นเคยแต่กับการฝากเงิน นอนไม่หลับถ้าเงินต้นต้องกระเทือน ถือคติซ้าๆ แต่มั่นคง เน้นรับผลตอบแทนสม่ำเสมอเป็นประจำทุกปี

3. พี่ตะลุย

คนรุ่นใหม่หัวใจติดเน็ต ชอบหาความรู้ใหม่ๆ เป็นตัวเองสูง ยอมรับผลของการตัดสินใจ ไม่หวั่นไหวง่าย กับสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน ฝันอยากจะเป็นเจ้าของกิจการสักอย่าง แต่ยังไม่มียกเงินลงทุนมากพอ จึงหันมาลงทุนในหลักทรัพย์ที่ได้รับผลตอบแทนสูง

แค่รู้ไม่พอ...ต้องลงมือทำ

เพราะเวลาไม่เคยคอยใคร ถ้าปล่อยให้นับผ่านไปอย่างไร้จุดหมาย

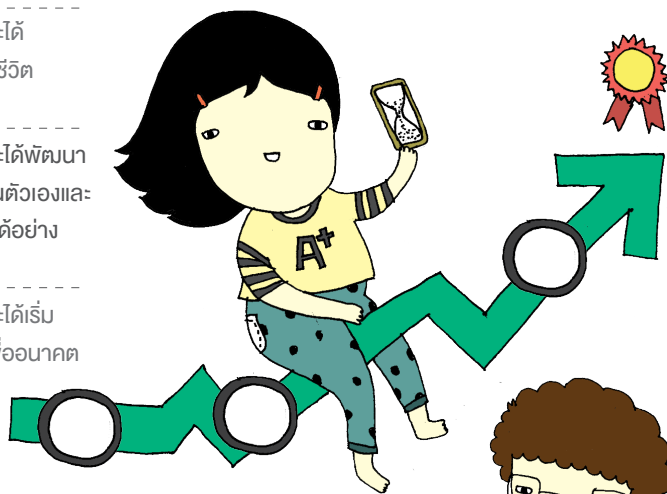
จะทำให้เรายิ่งสูญเสีย “โอกาส” ไปอย่างน่าเสียดาย ไม่ว่าจะเป็น

โอกาส...ที่เราจะรู้จักตัวเอง
ได้เร็วขึ้น

โอกาส...ที่เราจะได้
ตั้งเป้าหมายให้กับชีวิต
ได้อย่างถูกต้อง

โอกาส...ที่เราจะได้พัฒนา
ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวเองและ
เดินไปสู่อาชีพฝันได้อย่าง
แน่นอน

โอกาส...ที่เราจะได้เริ่ม
วางแผนการเงินเพื่ออนาคต
ที่มั่นคง

แม้ว่าเราจะเป็นเด็ก ที่มีหน้าที่เรียนเป็นหลักและ
ยังต้องแบมือของเงินพ่อแม่อยู่ แต่ข้อดีของการเป็นเด็ก
คือเราสามารถเริ่มต้นทำสิ่งต่างๆ ได้ตั้งแต่อายุน้อย

ยิ่งรู้จักตัวเองเร็ว...ย่อมได้เปรียบ

ถ้าใน 1 ช่วงชีวิตของคนเรา จากวัยเด็ก สู้วัยเรียน วัยทำงาน
วัยสร้างครอบครัว และวัยชรา ประมาณ 65-70 ปี หากเรารู้ว่า
ตัวเราเองต้องการอะไร มีเป้าหมายในชีวิตอย่างไร ตั้งแต่อายุ
13 ปี เราจะมีเวลาถึง 50 ปี ในการที่จะเดินไปให้ถึงเป้าหมาย
แต่ถ้าเราปล่อยเวลาให้ผ่านไปโดยที่ไม่รู้เลยว่า
เราต้องการอะไรในชีวิต ชอบไม่ชอบอะไร อยากมี
อาชีพอะไร อยากมีบ้านปลายชีวิตอย่างไร รอจนกระทั่ง
เรียนจบ แล้วออกมาทำงาน ถึงเพิ่งรู้ว่างานที่ทำไม่ใช่
ตัวเรา ครั้นจะกลับไปเลือกสายการเรียนใหม่ก็ไม่ทัน
ซะแล้ว บางคนต้องทนทำงานที่ไม่ใช่ตัวตนของเรา
ทนไม่มีความสุขกับการทำงาน และแน่นอนว่า โอกาส
ก้าวหน้าในงานก็ถึงเป็นไปได้นยาก

...หากจะเริ่มต้นใหม่ก็เหลือเวลาให้เดินไปสู่เป้าหมายน้อยเต็มที

ยิ่งออมเร็ว...ยิ่งได้เปรียบ

ยิ่งเริ่มต้นออมเงินเร็วเท่าไร โอกาสที่เราจะ
ได้ดอกเบี่ยทบต้นก็ยิ่งเพิ่มขึ้น ยิ่งรู้จักใช้จ่ายใน
สิ่งที่จำเป็น โอกาสที่เราจะมีเงินก้อนโต โอกาสที่
เราจะได้นำเงินไปต่อยอดขยายผลย่อมมีมากขึ้น
เช่นกัน

...นี่คือข้อได้เปรียบที่เราสามารถสร้างได้ง่ายๆ

เพียงแค่เรา

เริ่มต้นลงมือทำเสียแต่วันนี้

โดยเริ่ม

- ตั้งคำถามกับตัวเอง
- ตั้งเป้าหมายให้กับชีวิต
- เก็บออมและวางแผนการเงินอย่างรัดกุม

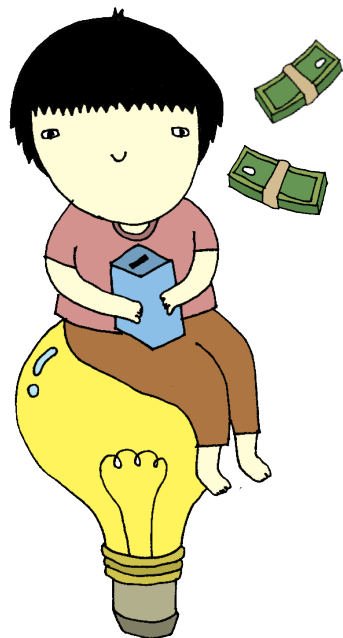

เพราะเรารู้แล้วว่า เราจะสามารถออมเงินได้อย่างไร เราจะใช้จ่ายเงินอย่างไรให้คุ้มค่าที่สุดที่สุดในท่ามกลางสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วย การโฆษณาชวนเชื่อ และ คำนิยมตามกระแสแฟชั่นต่างๆ นานา เรารู้แล้วว่าเราสามารถนำเงินออมก้อนเล็กๆ ของเรา ไปต่อยอดขยายดอกผลได้ด้วยวิธีใดบ้าง

แต่ถ้ารู้แล้วไม่ทำ... ยังคงปล่อยให้กระปุกออมสินตัวเก่าว่างเปล่าและสงบนิ่งอยู่บนชั้น สมุดบัญชีไม่มีการเคลื่อนไหวมาเป็นแรมปี เสื้อผ้า รองเท้า กระเป๋าแน่นเอี้ยดยืนตู้

...โอกาสที่เราจะเดินไปสู่การมีชีวิตที่มั่งคั่งอย่างมั่นคงได้เร็ววันก็ดูจะรางเลือนเต็มที เพราะคนที่ประสบความสำเร็จและสามารถทำฝันของตัวเองให้เป็นจริงได้ จะต้องรู้จักนำความรู้ในตำรามาปรับใช้ให้เข้ากับสถานการณ์ และไม่หยุดที่จะเรียนรู้

เพราะฉะนั้น แคร่ ไม่พอ แต่ต้องลงมือทำ และเริ่มทำให้เร็วที่สุด เริ่มเสียแต่วันนี้เพื่ออนาคตที่ดีในวันหน้า

อย่าลืม: ภาวความสำเร็จของเรามีว่า **กกก. หมายถึง ทำกันที**

ความสุขจะเกิด เมื่อเรา “รู้จักพอ”

แม้ว่าเงินทองจะไม่ใช่ว่าสิ่งสำคัญที่สุดในชีวิต แต่ก็ยังเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้ชีวิตเราดำเนินไปได้อย่างไม่ขัดสน ด้วยการ รู้หา รู้เก็บ รู้ใช้ และ รู้ขยายดอกผล เพื่อนำพาเราไปสู่การมี “ความสุข” ในชีวิตนั่นเอง เพราะต่อให้มีเงินมากมายล้นฟ้า แต่ถ้าเราไม่รู้จักใช้มันอย่าง “คุ้มค่า” ก็ไม่ได้ช่วยให้ชีวิตของเรามีความสุขขึ้นได้

เปรียบเทียบง่าย ๆ ระหว่าง นาย ก. ที่หาเงินได้มากมาย แต่ไม่รู้จักใช้จ่าย ได้เงินมาก็ซื้อๆ ไม่เคยเก็บออม กับนาย ข. ที่แม้จะหาเงินได้ไม่มากเท่า แต่รู้จักเก็บออม รู้จักใช้ คิดทุกครั้งก่อนควักเงินจ่าย ว่าสิ่งไหนจำเป็นไม่จำเป็น รู้จักแสวงหาความรู้ หาช่องทางนำเงินออมที่เก็บไว้ไปต่อยอดขยาย ดอกผลให้งอกเงย

เมื่ออ่านหนังสือเล่มนี้มาถึงบรรทัดนี้แล้ว เพื่อนๆ ย่อมรู้คำตอบดีว่าระหว่างนาย ก. และนาย ข. ใครคือคนที่จะประสบความสำเร็จและสามารถทำฝันของตัวเองให้เป็นจริงได้

... และถ้าให้เลือก เราอยากจะมีชีวิตแบบใครกัน

ค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับเรา วางแผนการเก็บออมและใช้จ่ายอย่างคุ้มค่า และไม่ลืมที่จะนำเงินออมไปขยายดอกผลด้วยการลงทุนอย่างรอบคอบ

เมื่อปฏิบัติได้ครบทั้ง 4 รู้ : รู้หา รู้เก็บ รู้ใช้ รู้ขยายดอกผล : ความมั่นคงและความสุขในชีวิตย่อมเป็นรางวัลแห่งความสำเร็จของ ผู้ที่มีความเพียรพยายามเสมอ

59

เงินทองต้องวางแผน
ก่อนวัยเริ่มอย่างเรา เรื่องเงินเอาอยู่

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

www.set.or.th

คู่มือ

เงินทองต้องวางแผน
ตอน วัยรุ่นอย่างเรา เรื่องเงินเอาอยู่

